

กระทรวงศึกษาธิการ
MINISTRY OF EDUCATION

แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

MOE Digital Transformation for Education

Action Plan 2020 - 2022

คำนำ

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ กำหนดให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี ของหน่วยงานแทนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิม กระทรวงศึกษาธิการในฐานะ หน่วยงานภาครัฐตามมติดังกล่าว เป็นหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อน “ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” จึงได้จัดทำ แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับ นโยบายรัฐบาล และบริบทการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (Digital Transformation) ในยุคปัจจุบัน รวมถึง เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทาง และทิศทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา มีส่วนช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ ในการตัดสินใจในเชิงบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการ ภายในกระทรวง การจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัลมีความสะดวก รวดเร็ว ค่าใช้จ่าย เข้าถึงได้ทุกที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ “Anywhere, Anytime, Any Device” ตลอดจนสามารถเชื่อมโยง การทำงานของหน่วยงานภายในกระทรวง ตั้งแต่ส่วนกลางไปจนถึงสถานศึกษาภายใต้ฐานข้อมูลเดียวกัน โดยการบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัล ผู้บริหารและบุคลากรภายในกระทรวงสามารถเข้าถึง ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน (real time) ทำให้สามารถวางแผน และตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้

กระทรวงศึกษาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ฉบับนี้ จะเป็นกลไกหนึ่งที่จะพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษา และขอให้ทุกหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ ประสาน ความร่วมมือในการดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การเปลี่ยนแปลง กระทรวงศึกษาธิการสู่การเป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (Data-Driven Organization) ต่อไป

(นางสาวตรีสุข เทียนทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สิงหาคม ๒๕๖๔

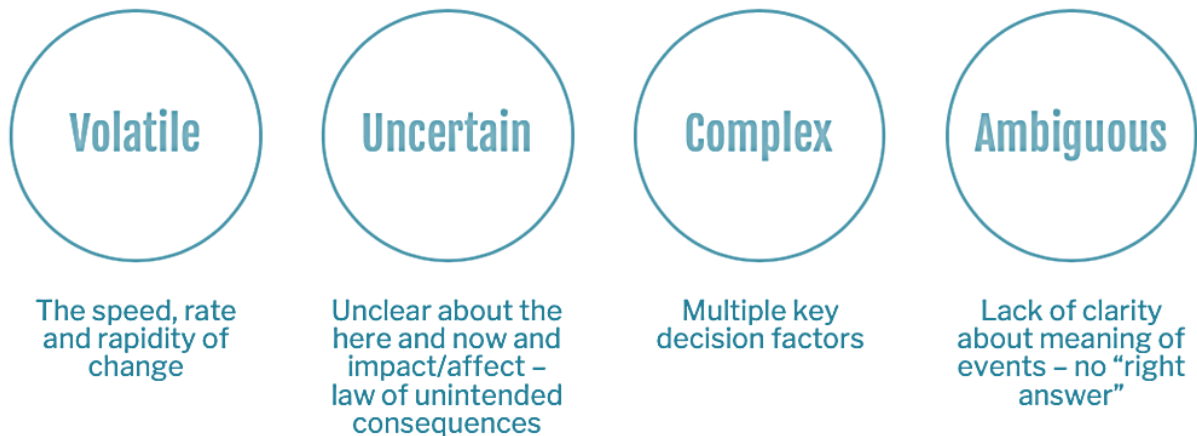
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
บทสรุปผู้บริหาร.....	ค
บทที่ ๑ บทนำ.....	๑
บทที่ ๒ บริบทที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๓
บทที่ ๓ อำนาจหน้าที่และโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๓๒
บทที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ.....	๓๗
บทที่ ๕ กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ.....	๕๒

แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่อง มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งภายในและภายนอกองค์กร และจะเกิดขึ้นต่อไปอีกในอนาคต ทำให้องค์กรต่าง ๆ ได้รับผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ทั้งมีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และ ความคลุมเครือ (Ambiguity) สถานการณ์เหล่านี้เรียกว่า “VUCA World” ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ทำให้บุคลากร หน่วยงานหรือองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน จะต้องก้าวทันความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การเปลี่ยนแปลงองค์กรไปสู่องค์กรดิจิทัล (Digital Transformation) เป็นสิ่งที่องค์กรจะต้องทำเพื่อให้สามารถเป็นผู้ที่อยู่อุดในการแข่งขัน และในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง ที่เห็นได้ชัดคือในภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมที่มีการแข่งขันสูง เทคโนโลยีดิจิทัล จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิต ทำให้สามารถสร้างตลาด และมูลค่าให้กับสินค้าได้อย่างมหาศาล

เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ดังนี้ (๑) **ในระดับผู้เรียน** เช่น ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยให้บทเรียนและสื่อการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ ในทุกสถานที่ ทุกเวลา และทุกอุปกรณ์ (Anywhere, Anytime, Any Device) สร้างความเสมอภาคในการเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่และขนาดเล็ก หรือโรงเรียนในเมืองและชนบท (๒) **ในระดับครู/อาจารย์ผู้สอน** เช่น สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย

และมีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ ทำให้กระบวนการสอนสะดวกยิ่งขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่ **(๓) ในระดับสถานศึกษา** เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพ การศึกษา การติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา รวมไปถึงระบบการบริหารงานเอกสารต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ และ **(๔) ในระดับส่วนกลาง กระทรวงศึกษาธิการ** เช่น ผู้บริหารและบุคลากรภายในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน (real time) ทำให้สามารถวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ เห็นชอบต่อข้อเสนอของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบันคือ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม) ในประเด็นต่าง ๆ โดยให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และมอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงาน จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัล ระยะ ๓ ปี กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐตามมติดังกล่าว ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อน “ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” กระทรวงศึกษาธิการจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และบริบทการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล ในยุคปัจจุบัน และเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน และกำหนดทิศทางขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

๑. วิสัยทัศน์

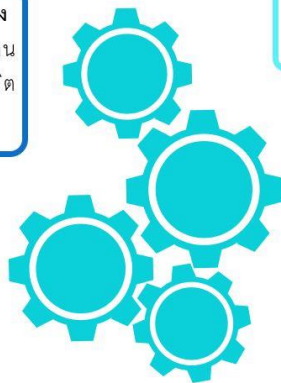
“พัฒนาสังคมการศึกษาให้มีคุณภาพ อย่างทั่วถึง เท่าเทียม ยั่งยืน ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัย”

๒. พันธกิจ

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูง ให้ครอบคลุม ทั่วถึง และรองรับผู้รับบริการ ทุกคน เข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒. ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของเทคโนโลยีดิจิทัล ในการจัดและให้บริการ การศึกษาทุกระดับ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่ทั่วถึงเท่าเทียมให้สอดคล้อง และรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ในศตวรรษที่ ๒๑

๓. พัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการ ให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล

๔. ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ การพัฒนาประเทศ

๓. เป้าหมายหลัก

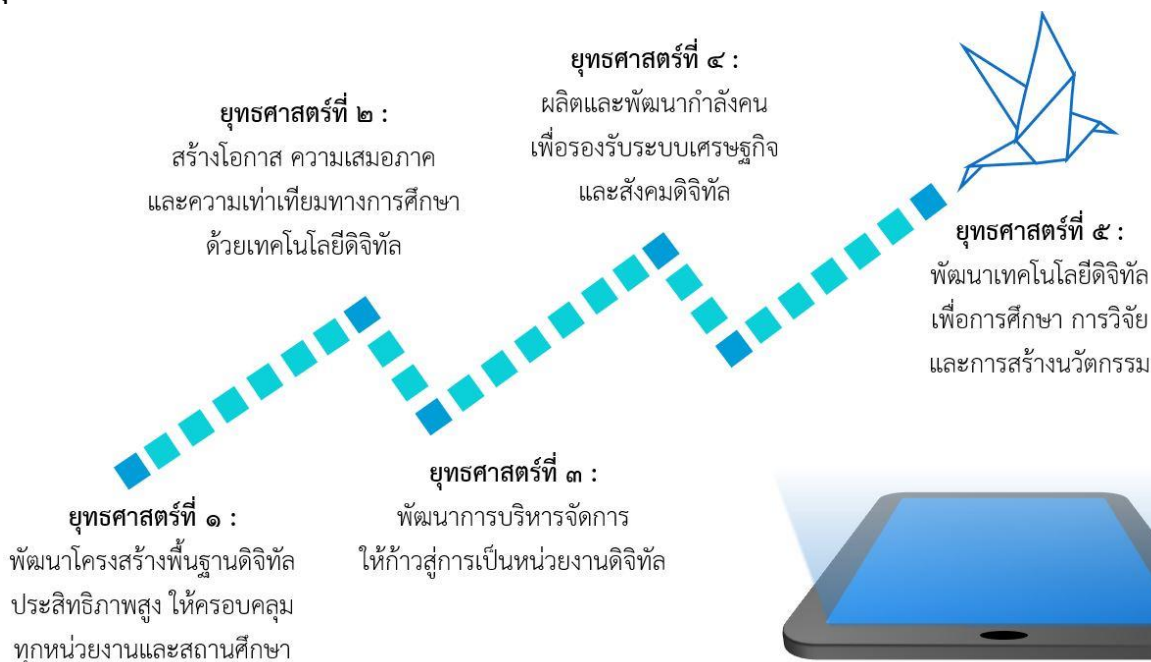
๑. ผู้รับบริการ ทุกกลุ่ม ทุกระดับ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพผ่านเทคโนโลยี ดิจิทัลได้ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทางได้ตลอดเวลา

๒. มีระบบข้อมูลที่สามารถเชื่อมต่อได้อย่างถูกต้องและทันสมัย สามารถใช้ในการบริหารจัดการการศึกษา เพื่อสนับสนุนภารกิจ ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่งมีความพร้อมใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การบริการและการวิจัย ได้อย่างมีคุณภาพและทันสมัย

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

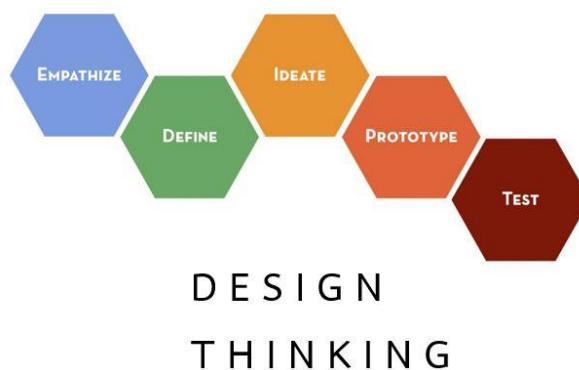
๕. กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ

๕.๑ การขับเคลื่อนจากผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูง (CIO)

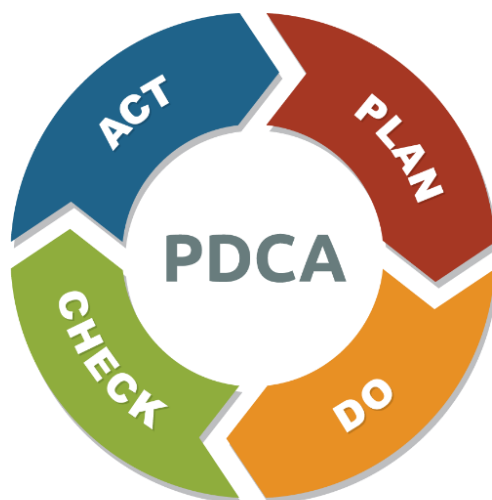
๕.๒ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

แนวทางการดำเนินโครงการในการพัฒนาถือเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินโครงการ เมื่อได้รับทราบถึงปัญหาที่แท้จริง (Pain Point) ของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ซึ่งอาจมีมากจนไม่สามารถคิดวิธีแก้ปัญหาได้ ไม่ทราบว่าแก้ไขปัญหาใดก่อนหลัง และอาจทำให้คิดออกแบบบนความต้องการของตนเอง จนลืมความต้องการของผู้ใช้งานเป็นหลัก Design Thinking จึงเป็นกระบวนการคิดที่ใช้การทำความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง โดยเอาผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง และนำเอาความคิดสร้างสรรค์และมุมมองจากหลากหลายสายงานมาสร้างแนวคิดแนวทางการแก้ไข และนำเอาแนวทางต่าง ๆ นั้น มาทดสอบและพัฒนา เพื่อให้ได้แนวทางหรือนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ผู้ใช้และสถานการณ์นั้น ๆ

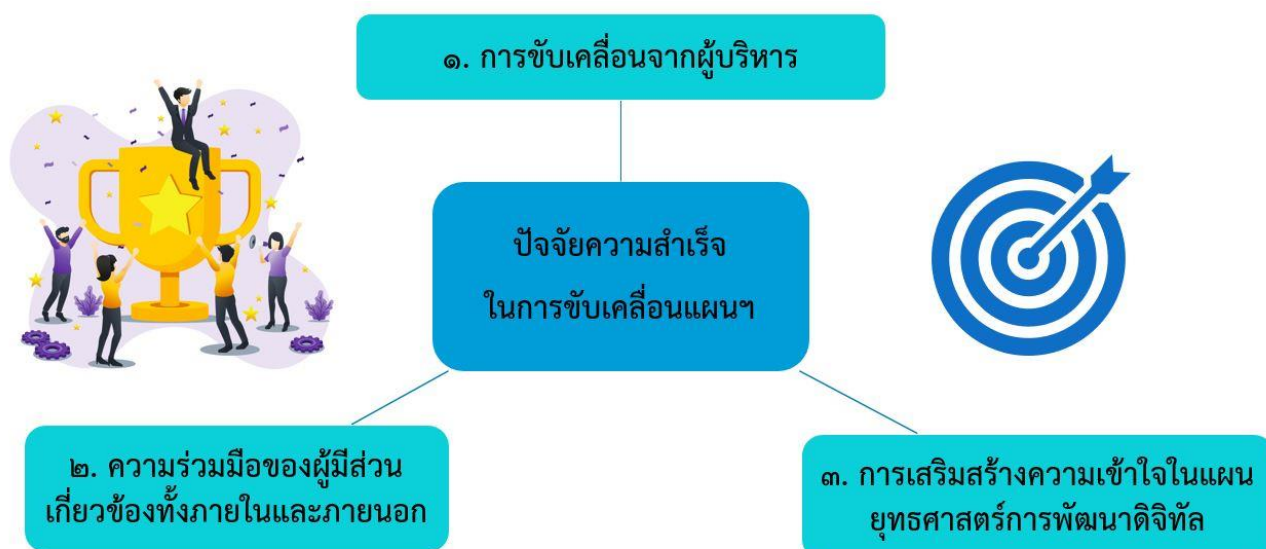

๕.๓ หลักการ PDCA

มีการกำหนดยุทธศาสตร์หรือแผนงาน/โครงการ (Plan) แล้วนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) ผ่านกระบวนการถ่ายทอด การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ มีการติดตามผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ (Check) และหากพบว่าผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผน (Action) ปรากฏตามรูปต่อไปนี้

๕.๔ ปัจจัยความสำเร็จ

บทที่ ๑

บทนำ

เทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทในการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของผู้คนอย่างรวดเร็ว ต่อเนื่องมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และจะเกิดขึ้นต่อไปอีกในอนาคต ที่เห็นได้ชัดคือ ในภาคเศรษฐกิจ และอุตสาหกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มคุณภาพ และลดต้นทุนการผลิตสินค้า ทำให้สามารถสร้างตลาด และมูลค่าให้กับสินค้านั้นได้อย่างมหาศาล

เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป การนำเทคโนโลยีดิจิทัล มาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ ทั้งในระดับผู้เรียน เช่น ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ ช่วยให้บทเรียน และสื่อการสอนมีความหลากหลาย น่าสนใจ สามารถเรียนรู้ในทุกเวลา ทุกสถานที่ สร้างความเสมอภาค ในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาระหว่างโรงเรียนขนาดใหญ่ และขนาดเล็ก หรือโรงเรียนในเมืองและชนบท ประโยชน์ในระดับครู/อาจารย์ผู้สอน เช่น สามารถจัดกิจกรรม ได้หลากหลายทำให้กระบวนการสอนง่ายขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาในการเตรียมการสอนได้อย่างเต็มที่ ในระดับสถานศึกษา เช่น การบริหารงานบุคคล การบริหารหลักสูตร การประกันคุณภาพการศึกษา การติดตาม ประเมินผลการจัดการศึกษา รวมไปถึงระบบงานสารบรรณต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ดำเนินการ ได้อย่างรวดเร็วและลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้ และในระดับส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการเอง เช่น ผู้บริหารและบุคลากรภายในกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ได้อย่างรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน (real time) ทำให้สามารถวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง มีประสิทธิภาพ และสามารถติดตามประเมินผลการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีในวาระการประชุมเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๙ ได้ลงมติเห็นชอบต่อข้อเสนอ ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

๑) ให้ความเห็นชอบต่อ (ร่าง) แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และ (ร่าง) แผนพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทย ที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

๒) มอบหมายให้กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ปัจจุบัน คือ กระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม) เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑) รวมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนารายยุทธศาสตร์ และ/หรือรายการ (agenda-based) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓) ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องนำแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล และแผนปฏิบัติการ ที่จัดทำขึ้น ตามข้อ ๑) และ ๒) ไปพิจารณาประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการและคำของบประมาณ รายจ่ายประจำปีของหน่วยงานให้สอดคล้องกัน

๔) ให้ทุกกระทรวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลระยะ ๓ ปี ของหน่วยงาน แทนการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเดิม และให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๑ ที่ให้ทุกกระทรวง ทบวง และหน่วยงานอิสระ จัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเป็นระบบ โดยจัดทำแผน ๓ ปี สามารถปรับได้ทุกปีตามความเหมาะสม และให้เสนอแผนของหน่วยงานควบคู่ไปกับการของงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในงบประมาณรายจ่ายประจำปีทุกปี

๕) มอบหมายให้สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การสนับสนุนงบประมาณบุคลากร การทบทวนโครงสร้างของส่วนราชการ การปรับปรุงกฎระเบียบ และการกำหนดตัวชี้วัด รวมทั้งการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและเป็นไปตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม และแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ที่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเสนอ

กระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะหน่วยงานภาครัฐตาม (๓) และ (๔) ของมติดังกล่าว ซึ่งเป็นหนึ่งในกลไกการขับเคลื่อน “ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม” ประกอบกับ กฎกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีอำนาจหน้าที่ “(ก) จัดทำข้อเสนอนโยบาย แผนแม่บทและแผนปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวง รวมทั้งวางแผนและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาของกระทรวง และสำนักงานปลัดกระทรวง ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาของรัฐ” สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ร่วมกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการทบทวนกรอบการพัฒนาและจัดทำแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และบริบทการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล (Digital Transformation) และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป

บทที่ ๒

บริบทที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ

ความเชื่อมโยงสอดคล้องกับแผนแม่บทยุทธศาสตร์และนโยบาย

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

ภาพที่ ๑ วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐

[ที่มา: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ]

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบกับในคราวประชุมสมานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้ลงมติ ให้ความเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมาย โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับการพัฒนาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูลอนาคตของโลกไร้พรมแดนคือการแข่งขันบนฐานข้อมูล จึงต้องสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และเป็นข้อมูลที่ทันสมัย เพื่อการวางแผนธุรกิจ โดยการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อต่อยอดพัฒนาธุรกิจเดิมและสร้างธุรกิจใหม่ การสร้างและพัฒนาศูนย์บริการข้อมูลผู้ประกอบการ เพื่อเป็นช่องทางหลักในการให้ข้อมูลและคำปรึกษาแก่ผู้ประกอบการ และเป็นแหล่งรวมที่ปรึกษาทางธุรกิจ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาครัฐ

ให้มีมาตรฐานเดียวกัน รวมถึงฐานข้อมูลความรู้วิจัยและนวัตกรรม โดยเป็นข้อมูลที่มีความทันสมัย บูรณาการ และต่อเนื่อง เพื่อประโยชน์ในการสืบค้นต่อยอดในทุก ๆ ด้าน และการกำหนดนโยบายที่เหมาะสมต่อการพัฒนาผู้ประกอบการ การสนับสนุนการสร้างและพัฒนาแพลตฟอร์มกลาง ทั้งในด้านการผลิต การบริหารจัดการการตลาด ที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ร่วมกันในการวางแผนธุรกิจในอนาคต เพื่อลดต้นทุนของทั้งภาครัฐ และเอกชน และการสนับสนุนให้เกิดพื้นที่ทำงานร่วมสำหรับผู้ประกอบการ เพื่อลดต้นทุนและเป็นแหล่ง แลกเปลี่ยนนวัตกรรมและเชื่อมต่อธุรกิจระหว่างกันอีกทางหนึ่ง

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก

ข้อ ๔.๔.๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสมัยใหม่

๔.๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

ข้อ ๔.๕.๑ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ

ข้อ ๔.๕.๔ สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล

ข้อ ๔.๕.๕ ปรับบทบาทและโอกาสการเข้าถึงบริการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งเน้นผู้เรียน ให้มีทักษะการเรียนรู้ และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้างความตื่นตัว ให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ และประชาคมโลก การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม และการสร้างระบบการศึกษา เพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ การพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้ องค์กรความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่าของครูไปพร้อมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ที่ประชาชน สามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้ สมัยใหม่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

๔.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม

ข้อ ๔.๑.๖ การใช้สื่อและสื่อสารมวลชนในการปลูกฝังค่านิยมและวัฒนธรรมของคน

ในสังคม

๔.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

ข้อ ๔.๒.๑ ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย

ข้อ ๔.๒.๒ ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

ข้อ ๔.๒.๓ ช่วงวัยแรงงาน

ข้อ ๔.๒.๔ ช่วงวัยผู้สูงอายุ

๔.๓ ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

ข้อ ๔.๓.๑ การปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาทักษะสำหรับศตวรรษที่ ๒๑

ข้อ ๔.๓.๒ การเปลี่ยนโฉมบทบาท ‘ครู’ ให้เป็นครูยุคใหม่

ข้อ ๔.๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท

ข้อ ๔.๓.๔ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๔.๓.๕ การสร้างความตื่นตัวให้คนไทยตระหนักถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และการวางตำแหน่งของประเทศไทยในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์และประชาคมโลก

ข้อ ๔.๓.๖ การวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม

ข้อ ๔.๓.๗ การสร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔.๔ การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย

ข้อ ๔.๔.๑ การพัฒนาและส่งเสริมพหุปัญญาผ่านครอบครัว ระบบสถานศึกษา สภาพแวดล้อม รวมทั้งสื่อ

ข้อ ๔.๔.๒ การสร้างเส้นทางอาชีพ สภาพแวดล้อมการทำงาน และระบบสนับสนุนที่เหมาะสม สำหรับผู้มีความสามารถพิเศษผ่านกลไกต่าง ๆ

ข้อ ๔.๔.๓ การดึงดูดกลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างชาติและคนไทยที่มีความสามารถในต่างประเทศ ให้มาสร้างและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

๔.๖ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ข้อ ๔.๖.๑ การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

ข้อ ๔.๖.๒ การส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครอบครัวและชุมชน ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ข้อ ๔.๖.๓ การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน

ข้อ ๔.๖.๔ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อย และกลุ่มผู้ด้อยโอกาส เน้นการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ ที่เป็นมาตรฐานเสมอกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารและยากจน และกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ การจัดให้มีมาตรการเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา การสนับสนุนกลไกความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาการศึกษาในระดับจังหวัด การใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และนวัตกรรมของคนทุกกลุ่ม รวมถึงระบบการติดตาม สนับสนุนและประเมินผล เพื่อสร้างหลักประกันสิทธิการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพของประชาชน โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ :**๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ**

๔.๑.๔ เพิ่มผลิตภาพและคุ้มครองแรงงานไทย ให้เป็นแรงงานฝีมือที่มีคุณภาพ และความริเริ่มสร้างสรรค์ มีความปลอดภัยในการทำงาน

๔.๑.๕ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย ทุกเพศภาวะ และทุกกลุ่ม

๔.๑.๗ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มผู้ด้อยโอกาส

๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

๔.๒.๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค

๔.๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

๔.๒.๖ การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย โดยมีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการ ที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ มุ่งผลสัมฤทธิ์ มีความโปร่งใสยืดหยุ่นและคล่องตัวสูง นำนวัตกรรม เทคโนโลยี ข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัล มาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งนำองค์ความรู้ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อสร้างคุณค่าและแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ ในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา พร้อมทั้งมีการจัดการความรู้และถ่ายทอดความรู้ อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาภาครัฐให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

๔.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการ อย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส

๔.๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำ เทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

๔.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

๔.๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ การประสานเชื่อมโยงเป้าหมายของแต่ละแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติให้มีความสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติว่า “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” จำนวน ๒๓ ประเด็น โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้

แผนย่อยที่ ๓.๑ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาในทุกกระดับ ทุกประเภท จัดให้มีมาตรฐานขั้นต่ำของโรงเรียนในทุกระดับ จัดโครงสร้างการจัดการการศึกษาเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ และให้อี้อต่อการเข้าถึงการศึกษาอย่างเสมอภาค ทัวถึง และใช้ทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การยกระดับสถาบันการศึกษาในสาขาที่มีความเชี่ยวชาญสู่ความเป็นเลิศ ปฏิรูปการคลังด้านการศึกษาเพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยแยกการประกันคุณภาพการศึกษาออกจากการประเมินคุณภาพ และการรับรองคุณภาพ และการกำกับดูแลคุณภาพการศึกษา รวมทั้งมีการปฏิรูปกระบวนการสอบที่นำไปสู่การวัดผลในเชิงทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ ๒๑ มากกว่าการวัดระดับความรู้ ตลอดจนมีการวิจัยและใช้เทคโนโลยีในการสร้างและจัดการความรู้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการจัดระบบการศึกษา และระบบฝึกอบรมบนฐานสมรรถนะที่มีคุณภาพสูงและยืดหยุ่นผ่านการพัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาการศึกษาออนไลน์แบบเปิด การพัฒนาระบบการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการรู้ดิจิทัล ภูมิใจให้คนเข้าสู่การยกระดับทักษะ การให้สถานประกอบการเพิ่มผลิตภาพแรงงานผ่านการพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องภายใต้กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

นอกจากนี้ต้องพัฒนาระบบการเรียนรู้ในชุมชนให้เข้าถึงความรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นพื้นที่เรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต รวมถึงการเรียนรู้และทบทวนทักษะพื้นฐาน ได้แก่ การอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น โดยระดมทรัพยากรจากภาคเอกชนและภาคประชาสังคม การพัฒนาทัศนคติและแรงบันดาลใจที่อยากเรียนรู้ การสร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ และให้ผู้เรียนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว รวมทั้งนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดหรือประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ รวมทั้งการวางพื้นฐานระบบรองรับการเรียนรู้โดยใช้ดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการคัดกรองความรู้องค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีผสมผสานกับคุณค่า บทบาท และประสบการณ์ของครูไปพร้อมกัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพที่ประชาชนสามารถเข้าถึงทรัพยากรและใช้ประโยชน์จากระบบการเรียนรู้และพัฒนาตนเองผ่านเทคโนโลยีการเรียนรู้สมัยใหม่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ

แผนย่อยที่ ๓.๑ การพัฒนาบริการประชาชน

เป้าหมายสำคัญของการบริการภาครัฐ คือ ภาครัฐยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวกรวดเร็ว โปร่งใส โดยภาครัฐต้องร่วมมือและช่วยเหลือกันในการปฏิบัติหน้าที่ มีระบบบริหารจัดการที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส โดยต้องมีความพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่และระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า เปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกัน ให้ประชาชนและผู้รับบริการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว

โปร่งใส หลากหลายช่องทาง ตรวจสอบได้ เสียค่าใช้จ่ายน้อย ไม่มีข้อจำกัดของเวลา พื้นที่ และกลุ่มคน โดยออกแบบแนวทาง ขั้นตอน รูปแบบการให้บริการของภาครัฐให้เป็นรูปแบบดิจิทัล และวางแผนให้มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงาน และสร้างความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มีความพร้อมในการให้บริการประชาชน สามารถพัฒนานวัตกรรมมาใช้สร้างสรรค์ และพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชน ภาครัฐกิจ และผู้ใช้บริการ

แผนย่อยที่ ๓.๔ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ

ให้ประชาชนมีช่องทางในการเข้าถึงบริการสาธารณะได้ง่าย มีทางเลือกที่หลากหลาย และได้รับบริการที่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของบุคคลหรือกลุ่มคน เพื่อตอบโจทย์ที่ว่าประชาชนคือหัวใจสำคัญของการบริการสาธารณะ เพื่อให้การบริหารจัดการภาครัฐเกิดความสมดุลตามภารกิจที่เหมาะสมระหว่างบทบาทหน้าที่ และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนอื่น ๆ โดยเฉพาะประชาชน การปรับสมดุลภาครัฐจึงเป็นแนวทางสำคัญที่จะเพิ่มประสิทธิภาพของภาครัฐ ทั้งในด้านการปรับขนาดของภาครัฐและโครงสร้างให้เหมาะสมกับภารกิจด้านการกำกับดูแล การให้บริการในกิจกรรมสาธารณะต่าง ๆ

แผนย่อยที่ ๓.๕ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ

พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีระบบการพัฒนาขีดความสามารถบุคลากรภาครัฐให้มีสมรรถนะใหม่ ๆ ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม ทักษะด้านดิจิทัล มีทัศนคติและกรอบความคิดในการทำงาน เพื่อให้บริการประชาชนและอำนวยความสะดวกภาคเอกชนและภาคประชาสังคม เพื่อประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงบริบทการพัฒนา มีการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมการปรับเปลี่ยนแนวคิดให้การปฏิบัติราชการเป็นมืออาชีพ มีจิตบริการ ทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า สามารถบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคส่วนอื่นได้อย่างเป็นรูปธรรม และมีสำนึกในการปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบและความสุจริต ปฏิบัติงานตามหลักการและหลักวิชาชีพด้วยความเป็นธรรม และเสมอภาค กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ของส่วนตน ตลอดจนส่งเสริมให้มีการคุ้มครองและปกป้องบุคลากรภาครัฐที่กล้ายืนหยัดในการกระทำที่ถูกต้อง และมีพฤติกรรมการปฏิบัติงานตามจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

๓. แผนปฏิรูปประเทศ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเป้าหมายระยะยาวในการพัฒนาประเทศ ประกอบกับมาตรา ๒๕๗ และมาตรา ๒๕๘ กำหนดให้ทำการปฏิรูปประเทศ เพื่อวางรากฐานการพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีความสามัคคีปรองดอง มีการพัฒนาอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีความสมดุล ประชาชนในสังคมมีโอกาสทัดเทียมกัน และมีคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยจะต้องดำเนินการปฏิรูปอย่างต่อเนื่องในช่วงห้าปีข้างหน้า เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนปฏิรูปประเทศ

โดยมีประเด็นการปฏิรูปทั้งสิ้น ๑๓ ด้าน ทั้งนี้ มีประเด็นการปฏิรูปที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

องค์กรภาครัฐเปิดกว้างและเชื่อมโยงข้อมูลกัน มีโครงสร้างองค์กรกะทัดรัดแต่มีประสิทธิภาพทำงานเพื่อประชาชน โดยยึดการดำเนินงานเชิงพื้นที่เป็นหลัก จัดระบบบริหารและบริการประชาชนให้เป็นดิจิทัล จัดระบบบุคลากรภาครัฐให้มีมาตรฐานกลาง เพื่อสรรหาและรักษาไว้ซึ่งกำลังคนที่มีคุณภาพสูง

ประเด็นปฏิรูปที่ ๑ : บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน

ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ได้แก่ (๑) เพิ่มสมรรถนะของหน่วยงานภาครัฐในการตอบสนองต่อประชาชนในสถานการณ์หรือภาวะฉุกเฉิน (๒) ยกระดับการให้ข้อมูลและให้คำปรึกษาจากหน่วยงานของรัฐ และ (๓) ยกระดับการให้บริการประชาชนสู่การบริการที่เร็วขึ้น ง่ายขึ้น และถูกลง

ประเด็นปฏิรูปที่ ๒ : ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกัน ก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล

ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ ได้แก่ (๑) บูรณาการและยกระดับโครงสร้างพื้นฐานรัฐบาลดิจิทัล (๒) นำระบบดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการบริหารราชการ และ (๓) บูรณาการข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐเพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน

ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ : โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็วและระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง

ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ได้แก่ (๑) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและระบบบริหารงานของรัฐ และลด/ละลายความเป็นนิติบุคคลของกรม (๒) เพิ่มประสิทธิภาพและสร้างการแข่งขันของการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ (๓) พัฒนาขีดความสามารถในการจัดบริการสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) พัฒนาระบบงบประมาณและการคลังภาครัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (๕) สร้างระบบธรรมาภิบาลที่ยั่งยืนในหน่วยงานภาครัฐและ (๖) พัฒนากฎหมายเกี่ยวกับระเบียบบริหารราชการแผ่นดินให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ประเด็นปฏิรูปที่ ๕ : ระบบบริหารงานบุคคลดึงดูด สร้าง รักษาคนดีคนเก่ง

ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ได้แก่ (๑) ดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสาธารณะเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ (๒) ส่งเสริม จูงใจ และรักษาผู้มีความรู้ความสามารถและมีจิตสาธารณะไว้ในภาครัฐ (๓) พัฒนาขีดความสามารถและความผูกพันต่อองค์กร (Engagement) ของบุคลากรภาครัฐ (๔) สร้างผู้นำให้เป็นตัวอย่าง (Leadership by Example) (๕) ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมในการบริหารทรัพยากรบุคคล และ (๖) พัฒนาทางก้าวหน้าในสายอาชีพและสร้างความต่อเนื่องในการดำรงตำแหน่ง

ประเด็นปฏิรูปที่ ๖ : จัดซื้อจัดจ้างคล่องตัว โปร่งใส มีกลไกป้องกันทุจริต

ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ได้แก่ (๑) นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ปรับปรุงระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ และ (๒) ส่งเสริมและสร้างความเข้มแข็งให้กับกลไกการติดตามตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสตรวจสอบได้

ด้านที่ ๑๒ ด้านการศึกษา

เพื่อยกระดับของการจัดการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา มุ่งความเป็นเลิศและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และปรับปรุงระบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากร เพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษา และสร้างเสริมธรรมาภิบาล ซึ่งการศึกษาที่จะได้รับการปฏิรูปจะครอบคลุมถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗ : ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉมด้วยระบบดิจิทัล

เพื่อพัฒนาระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา สร้างคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ก้าวกระโดดทันกับพัฒนาการในโลก ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗.๑ : การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (Digital Learning Reform : National Digital Learning Platform (NDLP))

แพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (National Digital Learning Platform) หมายถึงระบบการคิดสรร พัฒนา เผยแพร่ ใช้ และประเมินคุณภาพสื่อและเทคโนโลยีทั้งในแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อตอบสนองเป้าหมายการยกระดับคุณภาพการเรียนรู้และการสอน และเป็นศูนย์รวมผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่สามารถเข้าถึงได้ในทุกที่ ทุกเวลา ด้วยกลไกชุมชนการเรียนรู้ออนไลน์

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗.๒ : ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา (Big Data for Education)

ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการระบบการศึกษา ครอบคลุมการจัดทำข้อมูลรายบุคคลของผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สถานศึกษา หน่วยงาน และกระบวนการที่เกี่ยวข้องในทุกระดับการศึกษาและทุกระบบการศึกษา

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๗.๓ : การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (digital literacy) ความฉลาดรู้สารสนเทศ (information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (media literacy) เพื่อการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ (learning how to learn) ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตลอดจนการมีพฤติกรรมที่สะท้อนการรู้กติกา มารยาท จริยธรรมเกี่ยวกับการใช้สื่อและการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต

คนไทยมีความฉลาดรู้ มีความเข้าใจ สามารถตัดสินใจและตอบสนองต่อการใช้สื่อและระบบดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมในแต่ละช่วงวัย มีการจัดทำข้อเสนอว่าด้วยการเสริมสร้างสมรรถนะด้านดิจิทัลและการรู้เท่าทันสื่อของประชาชน

๔. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ ๕ ปี โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้น ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วม

ของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำ รายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อมุ่งสู่ “ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ โดยที่สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๙.๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนแรงงานในภาวะที่ผลิตภาพแรงงานไทยก็ยังต่ำ การพัฒนาในระยะต่อไปจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคน ให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี มีสุขภาพะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้ และความสามารถ ปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็ว

แนวทางการพัฒนา :

ประเด็น ๓.๑ ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพลุดีการกรม

ข้อ ๓.๑.๕ จัดสรรเวลาและพื้นที่ออกอากาศให้แก่สื่อสร้างสรรค์ ที่ส่งเสริม การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมอันดี โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้ชมมากที่สุด และส่งเสริมการใช้ เครือข่ายสังคมออนไลน์สร้างความรู้ความเข้าใจในบทบาท สิทธิ และหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดี

ประเด็น ๓.๒ พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิต อย่างมีคุณค่า

ข้อ ๓.๒.๒ พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

ประเด็น ๓.๓ ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ข้อ ๓.๓.๖ จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสามารถใช้งาน ผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทั่วถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการทางภาษีจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤตมิชอบและธรรมาภิบาล ในสังคมไทย

ระบบการบริหารจัดการในภาครัฐที่ขาดประสิทธิภาพเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่สำคัญ ประการหนึ่งมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐให้บรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ การให้บริการประชาชนยังไม่ได้มาตรฐานสากล การบังคับใช้กฎหมายที่ขาดประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ และการให้บริการของท้องถิ่นที่ยังขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใส กระบวนการที่เปิดให้ประชาชน

ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณยังไม่เพียงพอ ระบบและกระบวนการยุติธรรมไม่สามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างเสมอภาคและเป็นธรรม รวมทั้งการขาดธรรมาภิบาลในสังคมไทย ทำให้การทุจริตประพฤติมิชอบยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ ในช่วง ๕ ปีต่อจากนี้ไปจึงเป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐ ให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสมระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น และวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี ๒๕๗๙

แนวทางการพัฒนา :

ประเด็น ๓.๑ ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

ข้อ ๓.๑.๔ พัฒนาบุคลากรและปฏิรูประบบบริหารจัดการกำลังคนภาครัฐ ให้มีประสิทธิภาพ โดย (ก) นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาทดแทนกำลังคนภาครัฐควบคู่กับการศึกษาแนวทางการจ้างงานผู้เกษียณอายุราชการอย่างเป็นระบบ และเหมาะสมกับสภาวะการคลังของประเทศ (ข) พัฒนาบุคลากรภาครัฐในทุกระดับให้ได้รับความรู้ความสามารถ ให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล โดยเฉพาะการสร้างภาวะผู้นำ และการปรับปรุงหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูงของราชการให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าต่อการบริหารราชการอย่างแท้จริง รวมทั้งให้มีการประเมินความคุ้มค่าและประสิทธิภาพในการพัฒนาข้าราชการในมิติต่าง ๆ

ประเด็น ๓.๓ เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

ข้อ ๓.๓.๔ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการภายในองค์กร โดยการวางระบบสารสนเทศ การจัดการแบบออนไลน์ในการประเมินความก้าวหน้า การบริหารการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ สารสนเทศเกี่ยวกับการบริหาร และเปิดเผยให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถเข้าถึงและสร้างการมีส่วนร่วมได้ทันทีเมื่อต้องการ รวมทั้งรณรงค์เผยแพร่การพัฒนาพฤติกรรมคุณภาพ และขยายการยอมรับออกไปในวงกว้าง

ข้อ ๓.๓.๕ ปรับรูปแบบการให้บริการของรัฐจากรูปแบบเดิมไปสู่การให้บริการประชาชนผ่านระบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ ลดขั้นตอนการดำเนินงาน ให้สอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตและความต้องการของผู้รับบริการแต่ละบุคคล โดยการใช้งานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษ มีการจัดบริการภาครัฐที่อำนวยความสะดวกในลักษณะจุดเดียวเบ็ดเสร็จ ประชาชนสามารถใช้บริการผ่านระบบเว็บไซต์ อุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ และการใช้บริการผ่านเครื่องให้บริการอัตโนมัติ (Kiosk) รวมทั้งกำหนดค่าธรรมเนียมการให้บริการของรัฐที่เหมาะสมระหว่างประชาชนทั่วไปกับนิติบุคคลที่มาใช้บริการ ตลอดจนประชาชนสามารถตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของรัฐได้

ข้อ ๓.๓.๖ สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานกลางของศูนย์ข้อมูลภาครัฐ ผ่านระบบเครือข่ายสารสนเทศภาครัฐ (Government Information Network: GIN) รวมทั้งเชื่อมโยงการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ และบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานผ่านระบบดิจิทัลที่รองรับการทำงานและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลภาครัฐร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ ๓.๓.๗ ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ที่ภาครัฐจัดเก็บ อาทิ ข้อมูลเชิงสถิติ หรือข้อมูลการวิเคราะห์สถานการณ์ในรูปแบบดิจิทัลที่ประชาชนและภาคธุรกิจสามารถเข้าถึงไปใช้ประโยชน์และต่อยอดได้ ทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการพัฒนาในเชิงนวัตกรรม

๕. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อปฏิรูปประเทศไทยสู่ดิจิทัลไทยแลนด์ ยุคที่ประเทศไทยสามารถสร้างสรรค์และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล ทุนมนุษย์และทรัพยากรอื่นใด เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยมี ๖ ยุทธศาสตร์ คือ

ภาพที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

[ที่มา: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม]

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เพื่อรองรับการเป็นดิจิทัลไทยแลนด์ เป็นการยกระดับเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่สำคัญ ประกอบด้วยโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโทรคมนาคม และการแพร่กระจายเสียงที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ ขนาดเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อรองรับการติดต่อสื่อสาร การเชื่อมต่อ การแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ การค้าและพาณิชย์ การบริการภาครัฐและเอกชน ตลอดจนการใช้งานรูปแบบต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคมของประเทศ รวมทั้งเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยอาศัยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อให้ภาคธุรกิจสามารถลดต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการ พร้อมกับเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ ตลอดจนวางรากฐานการแข่งขันเชิงธุรกิจรูปแบบใหม่ในระยะยาว ภายใต้การส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลจำเป็นต้องเร่งสร้างระบบนิเวศสำหรับธุรกิจดิจิทัล โดยมุ่งเน้นการยกระดับและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจ ที่จะส่งผลต่อการขยายฐานเศรษฐกิจและอัตราการจ้างงานของประเทศไทยอย่างยั่งยืนในอนาคต

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การพัฒนาประเทศไทยที่ประชาชนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเกษตรกร ผู้ที่อยู่ในชุมชนห่างไกล ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส และคนพิการ สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากบริการต่าง ๆ ของภาครัฐผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล มีการรวบรวมและแปลงข้อมูลองค์ความรู้ของประเทศทั้งระดับประเทศและระดับท้องถิ่นให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล ที่ประชาชนสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้โดยง่ายและสะดวก โดยประชาชนมีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล

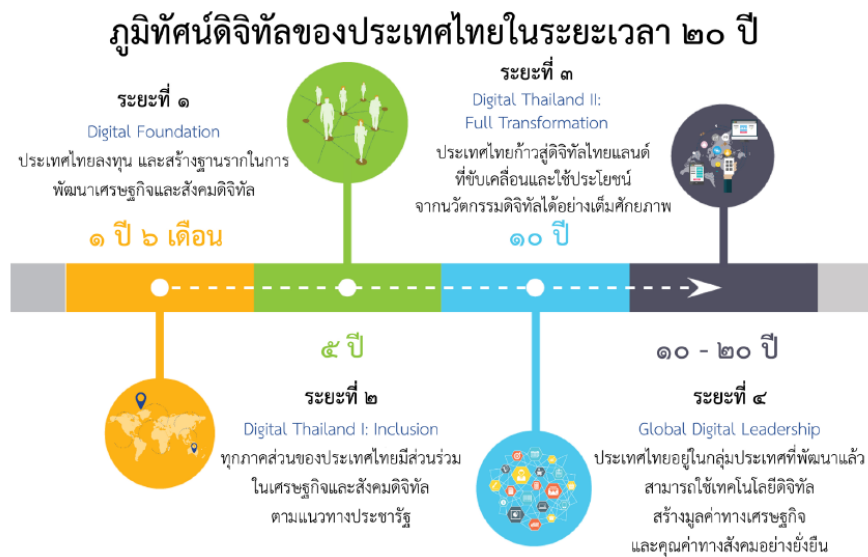
ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล หมายถึง การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของหน่วยงานรัฐทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างมีแบบแผนและเป็นระบบ จนพัฒนาสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลโดยสมบูรณ์ โดยลักษณะของบริการภาครัฐหรือบริการสาธารณะจะอยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนหรือผู้ใช้บริการ ซึ่งประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา และในระยะต่อไป รัฐบาลสามารถหลอมรวมการทำงานของภาครัฐเสมือนเป็นองค์กรเดียว ภาครัฐจะแปรเปลี่ยนไปเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการสร้างบริการสาธารณะโดยเอกชนและประชาชน เรียกว่า บริการระหว่างกัน (Peer to Peer) ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การปกครอง/การบริหารบ้านเมือง และเสนอความคิดเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสมบูรณ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การพัฒนากำลังคนดิจิทัล หมายถึง การสร้างและพัฒนาบุคลากรผู้ทำงานให้มีความสามารถในการสร้างสรรค์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพ รวมถึงการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในบุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรง และทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญตามระดับมาตรฐานสากล เพื่อสร้างให้เกิดการจ้างงานที่มีคุณค่าสูงรองรับการพัฒนาประเทศในยุคเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง มาตรฐาน กฎหมาย กฎระเบียบ และกติกาที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และสอดคล้องกับหลักเกณฑ์สากล ที่เป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลของประเทศ ตลอดจนการสร้างความมั่นคงปลอดภัย การสร้างความเชื่อมั่น และการคุ้มครองสิทธิให้แก่ผู้ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในทุกภาคส่วน เพื่อก่อให้เกิดการอำนวยความสะดวก ลดอุปสรรค เพิ่มประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ พร้อมกับสร้างแนวทางขับเคลื่อนอย่างบูรณาการ เพื่อรองรับการเติบโตของเทคโนโลยีดิจิทัลในอนาคต โดยแบ่งช่วงระยะเวลาการพัฒนาเป็น ๔ ระยะ ดังนี้

ภาพที่ ๓ วิสัยทัศน์ดิจิทัลของประเทศไทยในระยะเวลา ๒๐ ปี

[ที่มา: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม]

ระยะที่ ๑ (๑ ปี ๖ เดือน) Digital Foundation ประเทศไทยลงทุนและสร้างฐานรากในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล มิติด้านภาครัฐ การบริหารจัดการของภาครัฐจะถูกปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างเป็นระบบ มีการใช้เอกสารอิเล็กทรอนิกส์แทนกระดาษมากขึ้น เกิดการใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เริ่มบูรณาการข้อมูลและทรัพยากรร่วมกัน นำไปสู่การเชื่อมโยง

หน่วยงานภาครัฐ (Connected Government) และมีชุดข้อมูลและระบบบริการพื้นฐานภาครัฐ (Government Service Platform) ที่มีมาตรฐานสามารถเข้าถึง แลกเปลี่ยน เชื่อมโยง และใช้งานร่วมกันได้

ระยะที่ ๒ (๕ ปี) Digital Thailand Inclusion ทุกภาคส่วนของประเทศไทยมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลตามแนวประชารัฐ มิติด้านภาครัฐ เกิดการเชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ และบูรณาการข้อมูลข้ามหน่วยงานโดยสมบูรณ์ ผู้บริหารภาครัฐสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกระดับ และใช้ประโยชน์จากการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อประกอบการวางแผนและการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ทันสถานการณ์

ระยะที่ ๓ (๑๐ ปี) Full Transformation ประเทศไทยก้าวสู่การเป็น “ดิจิทัลไทยแลนด์” ที่ขับเคลื่อนและใช้ประโยชน์จากนวัตกรรมดิจิทัลได้อย่างเต็มศักยภาพมิติด้านภาครัฐ รัฐบาลมีกระบวนการทำงานเป็นระบบดิจิทัลโดยสมบูรณ์ เชื่อมโยงการทำงานและข้อมูลระหว่างภาครัฐจนเสมือนเป็นองค์กรเดียว (One Government) และเชื่อมโยงประชาชนในการเข้าถึงข้อมูล และมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐ

ระยะที่ ๔ (๑๐ - ๒๐ ปี) Global Digital Leadership ประเทศไทยอยู่ในกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมอย่างยั่งยืน มิติด้านภาครัฐ การทำงานของภาครัฐที่หลอมรวมกันเสมือนเป็นองค์กรเดียวที่ทำงานด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด รวดเร็ว โปร่งใส ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพ พื้นที่ และภาษา โดยบทบาทของภาครัฐในอนาคตเป็นเพียงผู้อำนวยความสะดวก ผู้กำกับ ดูแล บริหารจัดการ การให้บริการระหว่างกันให้เกิดความเป็นธรรม ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองและบริหารบ้านเมืองโดยสมบูรณ์ นอกจากนี้ จากความสำเร็จในการก้าวเข้าสู่การเป็น One Government ทำให้ประเทศไทยเป็นผู้นำด้านรัฐบาลดิจิทัลทั้งการบริหารจัดการภาครัฐและบริการประชาชนในภูมิภาคอาเซียน

๖. แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ในการปรับเปลี่ยนการให้บริการและการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ปรากฏการณ์ของการเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน (Digital Transformation) ของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้ รัฐบาลได้เล็งเห็นความสำคัญของการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และการให้บริการภาครัฐ จึงได้มีการกำหนดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ เพื่อสนับสนุนการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และการให้บริการภาครัฐของประเทศไทย ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ การบริหารงาน และการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมไปถึงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ โดยเฉพาะแผนการปฏิรูปประเทศว่าด้วยการบริหารราชการแผ่นดินที่ได้มีการปรับเป้าหมายในเรื่องของความปกติใหม่ในหน่วยงานภาครัฐของประเทศไทย อีกทั้ง แผนดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมที่มุ่งจะพัฒนาให้ประเทศไทยมีการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจดิจิทัล จนนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

มุ่งเน้นการพัฒนาบริการดิจิทัลที่มีคุณภาพสำหรับประชาชน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานรัฐมีทัศนคติด้านดิจิทัล (Digital Mindset) มีความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาบริการดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ การจัดตั้งศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกลางในการแลกเปลี่ยนข้อมูลดิจิทัลและทะเบียนดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยในการใช้งานบริการดิจิทัลของประชาชน ความปลอดภัยในการยืนยันตัวตนทางดิจิทัลสำหรับการทำธุรกรรมทางดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในการใช้บริการดิจิทัลภาครัฐ อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดี ทั้งด้านระยะเวลาที่สะดวก รวดเร็ว ลดภาระการเดินทาง และความพึงพอใจสูงสุดจากการรับบริการจากภาครัฐในสังคมดิจิทัล

กลไกที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริการภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ด้วยการบูรณาการร่วมกัน

กลไกที่ ๒ พัฒนานวัตกรรมบริการดิจิทัลภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน รองรับวิถีชีวิตแนวใหม่ (New Normal) หรือรองรับต่อสถานการณ์อุบัติใหม่ที่ประเทศต้องเผชิญ

กลไกที่ ๓ เพิ่มสมรรถนะ ชีตความสามารถหน่วยงานรัฐสู่การเป็นองค์กรดิจิทัล รองรับการพัฒนาเพื่อศักยภาพการบริการประชาชน รวมถึงบุคลากรรัฐมี Digital Mindset และมีทักษะที่จำเป็นในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

กลไกที่ ๔ เพิ่มความสามารถ ความมั่นคงปลอดภัยในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภาครัฐ พร้อมทั้งจัดหากลไกการป้องกันคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนในการรับบริการจากภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ผลักดันให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ในทุกระบวนการทำงานของรัฐ

ให้ความสำคัญกับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของภาครัฐให้สามารถพัฒนาบริการประชาชน หรือการบริหารจัดการภายในภาครัฐด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเต็มศักยภาพ โดยเป็นการส่งเสริมและผลักดันตั้งแต่ต้นกระบวนการ คือ การจัดทำข้อมูลภาครัฐให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง เชื่อมโยงในการให้บริการประชาชน การปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สามารถเปิดเผย แลกเปลี่ยนข้อมูลได้อย่างถูกต้อง เป็นไปตามกรอบธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐจนถึงกระบวนการส่งเสริมให้ภาครัฐเปิดเผยข้อมูลผ่านศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงาน โดยเฉพาะข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในทุกขั้นตอน

กลไกที่ ๑ จัดให้มีระบบดิจิทัลสนับสนุนการเปิดเผย แลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูลภาครัฐอย่างบูรณาการ

กลไกที่ ๒ พัฒนามาตรฐาน หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับระบบดิจิทัล ในการเชื่อมโยงการเปิดเผยและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันในการบริหารจัดการให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูล

กลไกที่ ๓ พัฒนากลไกการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐให้โปร่งใส มีมาตรการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล

มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล ผ่านการแสดงความคิดเห็น หรือเสนอแนวทาง หรือเสนอนโยบายการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลผ่านช่องทางดิจิทัลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ โดยครอบคลุมการนำเสนอความคิดเห็นและการติดตามผลในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ การมีส่วนร่วมในโครงการและการใช้งบประมาณ และการมีส่วนร่วมในการออกกฎหมายสาธารณะ เป็นต้น รวมทั้งการปรับปรุง หรือแก้ไขกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดรัฐบาลดิจิทัลที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

กลไกที่ ๑ จัดให้มีระบบดิจิทัล เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้แสดงข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ

กลไกที่ ๒ เปิดเผยข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของหน่วยงานรัฐในรูปแบบและช่องทางดิจิทัล เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงโดยสะดวก มีส่วนร่วม และตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐ

กลไกที่ ๓ จัดให้มีเวทีหรือช่องทางดิจิทัลเพื่อรับฟังความคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย กฎหมาย กฎระเบียบ มาตรฐาน มาตรการ การขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลกับทุกภาคส่วน

๗. แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕)

แผนยุทธศาสตร์กระทรวงศึกษาธิการ (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) มีความสอดคล้องกับกรอบระยะเวลา ตามที่ยุทธศาสตร์ชาติได้วางไว้ในช่วง ๓ ปีแรก โดยมุ่งเน้นการปรับสภาพการณ์ของประเทศให้สามารถเอื้อต่อการสร้างความพร้อมสำหรับการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกภาคส่วนอย่างมีประสิทธิภาพในอนาคต ช่วง ๕ ปีต่อไป (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ภายใต้วิสัยทัศน์ “กระทรวงศึกษาธิการวางระบบเพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ทักษะ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ และเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง” ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์พัฒนาหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล มีเป้าหมายเพื่อให้ยกระดับคุณภาพของการจัดการศึกษา ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีทักษะการเรียนรู้ที่ครอบคลุมทั้งด้านวิชาการ วิชาชีพ วิชาชีพ สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และทักษะในด้านพหุปัญญา

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น ครูมีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีจรรยาบรรณของวิชาชีพ มีองค์ความรู้ และมีความเป็นมืออาชีพ สามารถใช้ศักยภาพในการสอนแก่ผู้เรียนได้อย่างเต็มที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ มีเป้าหมายเพื่อสร้างขีดความสามารถให้ผู้เรียนได้รับการเพิ่มเติมความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ ที่ตรงกับสภาพตลาดแรงงาน กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนาตามกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ รวมทั้งมีองค์ความรู้ นวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ที่สนับสนุนการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาในพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์เพิ่มโอกาสให้คนทุกช่วงวัยเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนสามารถได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกระดับและประเภทการศึกษา และมีการเตรียมความพร้อมผู้เรียนปฐมวัย สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภูมิภาคได้รับการยกระดับในการให้บริการ รวมทั้งมีการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ให้แก่ประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียน สถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทการศึกษาเข้าถึงทรัพยากรพื้นฐาน ระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มรองรับการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนแบบดิจิทัล ที่ทันสมัย และมีระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาที่ถูกต้องเป็นปัจจุบัน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความคล่องตัวในการรองรับความหลากหลายของการจัดการศึกษาระบบและวิธีการคัดเลือกเพื่อการศึกษาต่อได้รับการปรับปรุงพัฒนา มีการใช้ทรัพยากรทั้งด้านงบประมาณและบุคลากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีกลไกการส่งเสริมพลังทางสังคมให้เข้ามาร่วมและสนับสนุนทรัพยากรในส่วนภูมิภาคโดยรูปแบบพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา

๘. นโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุเป้าหมาย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ และมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงประกาศนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ยึดเป็นกรอบการดำเนินงานในการจัดทำแผนและงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย ดังนี้

๘.๑ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

หลักการ

๘.๑.๑ ให้ความสำคัญกับประเด็นคุณภาพและประสิทธิภาพในทุกมิติ ทั้งผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ข้าราชการพลเรือน และผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท และเป็นการศึกษาตลอดชีวิต

๘.๑.๒ บูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างส่วนราชการหลัก องค์กรมหาชนในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้มีความคล่องตัว รวมทั้งหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ภูมิภาคให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ เพื่อดำเนินการปฏิรูปการศึกษา ร่วมกับภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามนโยบายประชารัฐ

๘.๒ จุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๘.๒.๑ ระดับก่อนอนุบาล

เน้นประสานงานกับส่วนราชการ และชุมชน ในการเตรียมความพร้อมผู้เรียนในด้านสุขภาพ และโภชนาการ และจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับระบบโรงเรียนปกติ

๘.๒.๒ ระดับอนุบาล

เน้นสร้างความร่วมมือกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน เพื่อก่อเกิดแบบบกิจกรรรม การพัฒนาทักษะที่สำคัญด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางสมอง ทักษะความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการรู้จักและประเมินตนเอง

๘.๒.๓ ระดับประถมศึกษา

มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑) ปลูกฝังความมีระเบียบวินัย ทักษะคิดที่ถูกต้องโดยใช้กระบวนการลูกเสือและยุวกาชาด
- ๒) เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น
- ๓) เรียนภาษาอังกฤษและภาษาพื้นถิ่น (ภาษาแม่) เน้นเพื่อการสื่อสาร
- ๔) เรียนรู้ด้วยวิธีการ Active Learning เพื่อพัฒนากระบวนการคิด การเรียนรู้ จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ และเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกัน ของผู้เรียนและครูด้วยการจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็นให้มากขึ้น
- ๕) สร้างแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
- ๖) จัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding)
- ๗) พัฒนาครูให้มีความชำนาญในการสอนภาษาอังกฤษ และภาษาคอมพิวเตอร์ (Coding)
- ๘) จัดให้มีโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียนให้เอื้อต่อการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

๘.๒.๔ ระดับมัธยมศึกษา

มุ่งต่อยอดระดับประถมศึกษา ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑) จัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรม คณิตศาสตร์ (STEM) และภาษาต่างประเทศ (ภาษาที่สาม)
- ๒) จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อสร้างทักษะพื้นฐานที่เชื่อมโยงสู่การสร้างอาชีพและการมีงานทำ เช่น ทักษะด้านกีฬาที่สามารถพัฒนาไปสู่ นักกีฬาอาชีพ ทักษะภาษาเพื่อเป็นแม่คูเทศก์

๘.๒.๕ ระดับอาชีวศึกษา

มุ่งจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำและสร้างนวัตกรรมตามความต้องการของพื้นที่ชุมชน ภูมิภาคหรือประเทศ รวมทั้งการเป็นผู้ประกอบการเอง ด้วยจุดเน้นดังนี้

- ๑) จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ให้ผู้เรียนมีทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
- ๒) เรียนภาษาอังกฤษ เพื่อเพิ่มทักษะสำหรับการประกอบอาชีพ
- ๓) เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาช่องทางในการสร้างอาชีพ

๔) จัดตั้งศูนย์ประสานงานการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาในภูมิภาค

๘.๒.๖ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

มุ่งสร้างโอกาสให้ประชาชนผู้เรียนที่สำเร็จหลักสูตร สามารถมีงานทำ ด้วยจุดเน้น ดังนี้

๑) เรียนรู้การใช้ดิจิทัล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับหาช่องทางในการสร้างอาชีพ

๒) จัดทำหลักสูตรพัฒนาอาชีพที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย

๘.๓ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๘.๓.๑ **ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการ** โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ ที่สามารถลดการใช้ทรัพยากรทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยทั้งการบริหารงานและการจัดการศึกษารองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๘.๓.๒ **ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารทรัพยากร** โดยมุ่งปฏิรูปกระบวนการวางแผนงาน/โครงการ แบบร่วมมือและบูรณาการ ที่สามารถตอบโจทย์ของสังคมและเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งกระบวนการจัดทำงานงบประมาณที่มีประสิทธิภาพและใช้จ่ายอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และนานาชาติ เชื่อมั่นและร่วมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษามากยิ่งขึ้น

๘.๓.๓ **ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการ** โดยมุ่งบริหารจัดการอัตรากำลังให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ รวมทั้งพัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรภาครัฐ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัล

๘.๓.๔ **ปรับรูปและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้** โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๘.๔ จุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

๘.๔.๑ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑) การจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ

- จัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยใช้หลักสูตรฐานสมรรถนะ รวมทั้งแนวทางการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและการวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ

- ส่งเสริมการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นและหลักสูตรสถานศึกษาตามความต้องการ ความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย และความแตกต่างหลากหลายตามบริบทของพื้นที่

- พัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) จากประสบการณ์จริงหรือจากสถานการณ์จำลองผ่านการลงมือปฏิบัติ ตลอดจนจัดการเรียนการสอนในเชิงแสดงความคิดเห็น เพื่อเปิดโลกทัศน์มุมมองร่วมกันของผู้เรียนและครูให้มากขึ้น

- พัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้และทักษะชีวิต เพื่อเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตและสร้างอาชีพ อาทิ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สุขภาวะและทัศนคติที่ดีต่อการดูแลสุขภาพ

๒) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

- จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

- ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

- ส่งเสริมโอกาสการเข้าถึงการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพ และการมีงานทำในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้และเขตพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดนและพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ และแรงงานต่างด้าว)

- พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ และมีเหตุผลเป็นขั้นตอน

- พัฒนาครูอาชีพศึกษาที่มีความรู้และความสามารถในทางปฏิบัติ (Hands – on Experience) เพื่อให้มีทักษะและความเชี่ยวชาญทางวิชาการ โดยร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศ จัดหลักสูตรการพัฒนาแบบเข้มข้นระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ปี

- พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ

๘.๔.๒ การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๑) พัฒนาคุณภาพการศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการ

๒) ฝักระวังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา โดยเฉพาะภัยจากยาเสพติด อาชญากรรมทางไซเบอร์ การค้ำมนุษย์

๓) ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทย เป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสาร และใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔) ปลุกฝังผู้เรียนให้มีหลักคิดที่ถูกต้องด้านคุณธรรม จริยธรรม และเป็นผู้มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา โดยใช้กระบวนการลูกเสือ และยุวกาชาด

๘.๔.๓ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑) สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีพศึกษาลิขิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ รวมทั้งสอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งในปัจจุบันและอนาคต

๒) สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีพศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยี โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis) และทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ

๘.๔.๔ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

- ๑) พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และใช้ดิจิทัลเป็นเครื่องมือการเรียนรู้
- ๒) ศึกษาและปรับปรุงอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายต่อหัวในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและบัพัญญูติของรัฐธรรมนุญ
- ๓) ระดมสรรพกำลังเพื่อส่งเสริมสนับสนุนโรงเรียนนำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาให้สอดคล้องพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๘.๔.๕ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ๑) เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม
- ๒) ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้สามารถเป็นอาชีพและสร้างรายได้

๘.๔.๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

- ๑) ปฏิรูปองค์การเพื่อลดความทับซ้อน เพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพของหน่วยงานที่มีการใกล้เคียงกัน เช่น ด้านประชาสัมพันธ์ ด้านต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย เป็นต้น
- ๒) ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม
- ๓) สนับสนุนกิจกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)
- ๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการและพัฒนากำลังคนของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้องกับการปฏิรูปองค์การ
- ๖) สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นนิติบุคคล เพื่อให้สามารถบริหารจัดการศึกษาที่มีคุณภาพได้อย่างอิสระ และมีประสิทธิภาพ ภายใต้กรอบแนวทางของกระทรวงศึกษาธิการ
- ๗) จัดตั้งหน่วยงานวางแผนทางการเงิน (Financial Plan) ระดับจังหวัด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตบุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ
- ๘) ส่งเสริมโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ โดยเน้นปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบริเวณโรงเรียน ให้เอื้อต่อการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ

๘.๕ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๘.๕.๑ ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการบริหารจัดการและการพัฒนากำลังคน โดยมุ่งปฏิรูปองค์การเพื่อหลอมรวมภารกิจและบุคลากร เช่น ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการต่างประเทศ ด้านเทคโนโลยี ด้านกฎหมาย ฯลฯ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพ รวมทั้งการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการบริหารงานและการจัดการศึกษา

๘.๕.๒ ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน และเปิดกว้าง ระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑

๘.๕.๓ ปลดล็อก ปรับเปลี่ยน เปิดกว้าง ที่เป็นเงื่อนไขต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลตามนโยบายการศึกษาที่ยั่งยืน (Thailand Education Eco – System: TE2S) การศึกษาที่เข้าใจ Supply และตอบโจทย์ Demand โดยให้ทุกหน่วยงานพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันอย่างรอบด้าน ครอบคลุม ร่วมกันพิจารณาหาแนวทาง ขั้นตอน และวิธีการดำเนินการร่วมกันแบบบูรณาการการทำงานทุกภาคส่วน

๘.๖ จุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๘.๖.๑ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

๑) ICT (Information and Communication Technologies) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ประกอบด้วย ๗ เรื่องย่อย ได้แก่ (๑) Data Center ศูนย์ข้อมูลกลาง (๒) Big Data ข้อมูลขนาดใหญ่ (คลังข้อมูล การนำข้อมูลมารวมกัน) (๓) Platform (e-library e-learning และ Teaching Resource Platform) (๔) e-book (๕) e-office e-mail และ document (๖) ระบบบริหารจัดการห้องเรียน School และ Classroom Management และ (๗) โครงสร้างพื้นฐาน Infrastructure (Internet)

๒) การจัดการองค์ความรู้และยกระดับทักษะที่จำเป็น เน้นพัฒนาความรู้และสมรรถนะด้าน Digital Literacy สำหรับผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันตามระดับและประเภทของการจัดการศึกษา เช่น STEM Coding เป็นต้น

๓) การศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำ พัฒนา ๓ ทักษะหลัก ได้แก่ โลกทัศน์อาชีพ การเสริมทักษะใหม่ (Up Skill) และการเพิ่มทักษะใหม่ที่จำเป็น (Re-Skills) ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย (๑) ผู้อยู่ในระบบการศึกษา (การศึกษาขั้นพื้นฐาน และอาชีวศึกษา) (๒) ผู้อยู่นอกระบบการศึกษา (๓) วัยแรงงาน และ (๔) ผู้สูงอายุ เพื่อให้มีทักษะและสมรรถนะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลและอาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ (Digital Disruption) โดยเน้นเพิ่มบทบาทของ กศน. ในการ Re-Skills ด้านอาชีวศึกษากับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๔) การต่างประเทศ เน้นภารกิจที่ต้องใช้ความร่วมมือระดับนานาชาติในการจัดหาครูชาวต่างชาติให้แก่สถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภทของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดการศึกษาในสถานศึกษา ๒ ด้านหลัก ๆ ได้แก่ (๑) ด้านภาษาต่างประเทศ และ (๒) ด้านวิชาการ โดยเฉพาะอาชีวศึกษา

๕) กฎหมายและระเบียบ เน้นแผนงาน ๒ เรื่อง ที่บรรจุอยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา ประกอบด้วย เรื่องที่ ๑ : การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง มีประเด็นปฏิรูป ๕ ประเด็น ได้แก่ การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. และมีการทบทวน จัดทำ แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา การขับเคลื่อนการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาตนเอง และการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อรองรับ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การทบทวนและปรับปรุงแผนการศึกษาแห่งชาติ การจัดตั้งสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายการศึกษาแห่งชาติ เรื่องที่ ๖ การปรับโครงสร้างของหน่วยงานในระบบการศึกษา ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป ๓ ประเด็น ได้แก่ สถานศึกษามีความเป็นอิสระในการบริหารและจัดการศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา การปรับปรุงโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

๖) ระบบบริหารจัดการและการพัฒนาบุคลากร โดยรวบรวมหลักสูตรวิชาการ ของแต่ละหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนในการจัดฝึกอบรม ให้แต่ละกลุ่มเป้าหมาย และใช้ประโยชน์จากสถาบันพัฒนาที่มีอยู่แล้ว เช่น สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นหน่วยงานกลางในการจัดฝึกอบรมพัฒนาทักษะสมรรถนะให้แก่ บุคลากรของกระทรวงศึกษาธิการ (ผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ) รวมทั้งพัฒนาระดับให้เป็นสถาบันฝึกอบรมระดับนานาชาติ

๗) การประชาสัมพันธ์ โดยจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการผลิตสื่อและจัดทำเนื้อหา (Content) เพื่อเผยแพร่ผลงาน กิจกรรมและการเข้าร่วมงานต่าง ๆ ของทุกหน่วยงานในภาพรวมของกระทรวงศึกษาธิการ

๘) การพัฒนาเด็กปฐมวัย ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษา และการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

๙) การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการส่งเสริมโครงการ ๑ ตำบล ๑ โรงเรียนคุณภาพ

๑๐) การรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น การยกระดับตอบรับอัตโนมัติเพื่อแก้ไขปัญหาเบื้องต้น (Call Center ด้านกฎหมาย) การวางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการการรับเรื่องราวร้องทุกข์ในภาพรวมของ กระทรวงศึกษาธิการ

๑๑) การปฏิรูปองค์การและโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ

๑๒) การพัฒนาครูในสาขาวิชาต่าง ๆ เพื่อให้มีมาตรฐานวิชาชีพที่สูงขึ้น

๑๓) การศึกษายกกำลังสอง โดยพัฒนาครูทุกระดับให้มีทักษะ ความรู้ที่จำเป็น เพื่อทำหน้าที่วิทยากรมืออาชีพ (Train The Trainer) และขยายผลการพัฒนาผ่านศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคล เพื่อความเป็นเลิศ (Human Capital Excellence Center : HCEC) จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านเว็บไซต์ <http://www.deep.go.th> โดยปลดล็อกและเปิดกว้างให้ภาคเอกชนสามารถเข้ามาพัฒนาเนื้อหา เพื่อให้ผู้เรียน ครู และผู้บริหารทางการศึกษามีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและตลอดเวลา ผ่านแพลตฟอร์ม

ด้านการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ (Digital Education Excellence Platform : DEEP) ให้ผู้เรียน ครู ผู้บริหารทางการศึกษามีแผนพัฒนารายบุคคลผ่านแผนพัฒนารายบุคคลสู่ความเป็นเลิศ (Excellence Individual Development Plan : EIDP) จัดทำ “คู่มือมาตรฐานโรงเรียน” เพื่อกำหนดให้ทุกโรงเรียนต้องมีพื้นฐานที่จำเป็น

๘.๖.๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑) มุ่งเน้นการศึกษาเพื่อทักษะอาชีพและการมีงานทำด้วยคุณภาพ โดยสร้างค่านิยมอาชีวศึกษา และเติมเต็มช่องว่างระหว่างทักษะ (Full fill Skill Gaps) โดยขยายและยกระดับอาชีวศึกษาทวิภาคีสู่คุณภาพมาตรฐาน เน้นร่วมมือกับสถานประกอบการชั้นนำ (Tailor-made Curriculum) ขับเคลื่อนความร่วมมือการจัดการอาชีวศึกษาระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนสู่มาตรฐานนานาชาติ

๒) มุ่งเน้น Re-Skills, Up Skill และ New Skill การฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น รวมทั้งผลิตกำลังแรงงานที่มีคุณภาพตามความเป็นเลิศของแต่ละสถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาประเทศและสถานประกอบการ

๓) มุ่งเน้นพัฒนาศูนย์ประสานงานกลางการผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษา (TVET Excellence Center) สู่มาตรฐานสากล ผลิตอาชีวะพันธุ์ใหม่ รวมถึงการนำนวัตกรรม Digital เพื่อมุ่งสู่ออาชีวศึกษาดิจิทัล (Digital College)

๔) มุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพผู้เรียนอาชีวศึกษาให้เป็นผู้ประกอบการ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ผู้เรียนเพื่อการดำรงชีวิตให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ (Technical Vocational Education and Training : TVET, Student Skill Set) รวมทั้งให้ความร่วมมือในการพัฒนาขีดความสามารถของผู้เรียนผ่านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในต่างประเทศและการแข่งขันในเวทีระดับนานาชาติ

๕) มุ่งเน้นการเพิ่มปริมาณผู้เรียนในหลักสูตรอาชีวศึกษา สร้างภาพลักษณ์สถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อดึงดูดให้ผู้สนใจเข้ามาเรียน

๖) สนับสนุนให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ และจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือปฏิบัติที่ทันสมัย

๘.๖.๓ การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

๑) ขับเคลื่อนพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒

๒) ส่งเสริมให้ผู้เรียนที่ยุติการศึกษา ทั้งก่อนและหลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาจนสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

๘.๖.๔ การจัดการศึกษาเพื่อสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑) เสริมสร้างการรับรู้ ความเข้าใจ ความตระหนัก และส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๒) ส่งเสริมการพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้สามารถเป็นอาชีพและสร้างรายได้

๘.๖.๕ การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๑) เผื่อแผ่รังภัยทุกรูปแบบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน ครู และสถานศึกษา

๘.๖.๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการ

๑) ปฏิรูปองค์การเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความเป็นเอกภาพของหน่วยงาน

๒) ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนและประชาชน ตลอดจนกระทรวงศึกษาธิการโดยรวม

๓) ยกระดับการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

๔) พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา (Big Data)

๙. นโยบายการจัดการศึกษา และวาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึงการส่งเสริมศักยภาพวัยผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีนโยบายและวาระเร่งด่วน (Quick Win) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๙.๑ นโยบายการจัดการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

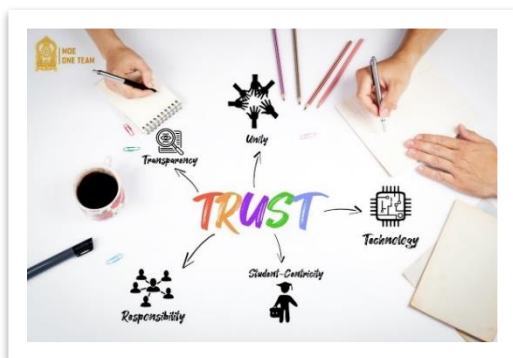
นโยบายข้อที่ ๓ การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ (NDLP) และการส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ ที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

นโยบายข้อที่ ๑๐ การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

๙.๒ วาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล

วาระที่ ๓ Big Data พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพรวมการศึกษาของประเทศที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

๑๐. รูปแบบการทำงานแบบ “TRUST”

ภาพที่ ๔ รูปแบบการทำงานแบบ TRUST

“TRUST” หมายถึง “ความไว้วางใจ”

รูปแบบการทำงานที่จะทำให้ครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชนกลับมาให้ความไว้วางใจในการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการอีกครั้ง โดย

- T ย่อมาจาก **Transparency (ความโปร่งใส)**
- R ย่อมาจาก **Responsibility (ความรับผิดชอบ)**
- U ย่อมาจาก **Unity (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว)**
- S ย่อมาจาก **Student-Centricity (ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา)**
- T ย่อมาจาก **Technology (เทคโนโลยี)**

รูปแบบการทำงาน “TRUST” คือการพัฒนาต่อยอดจากรูปแบบการทำงาน “MOE ONE TEAM” หรือ “การทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ” ที่กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่ง “TRUST” จะเข้ามาเป็นส่วนเสริมในเรื่องความโปร่งใส ทั้งในเชิงกระบวนการทำงาน และกระบวนการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนดำเนินการตามภารกิจของตนด้วยความรับผิดชอบต่อตนเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ให้ความสำคัญกับการประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วน (Participation) ผ่านกลไกการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นพื้นที่ของทุกคน มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา โดยการทำให้ผู้เรียนมีวิถีคิดและทักษะที่เป็นสากล สอดคล้องกับพลวัตในศตวรรษที่ ๒๑ ควบคู่ไปกับสำนึกและความเข้าใจในความเป็นไทย ผ่านการมีความพร้อมด้านเทคโนโลยี ทั้งในเชิงโครงสร้าง (Infrastructure) คือ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา และในเชิงการเรียนรู้ (Learning) คือ แหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย และจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนถึงพร้อมซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการ

แผนผังความเชื่อมโยงสอดคล้องของ
แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถ ในการแข่งขัน	ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์
แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐		ประเด็นที่ ๑๒ การพัฒนาการเรียนรู้ แผนย่อยที่ ๑ การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
แผนปฏิรูปประเทศ		ด้านที่ ๑๒ ด้านการศึกษา ประเด็นที่ ๗ : ปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยการพลิกโฉม ด้วยระบบดิจิทัล ๗.๑ ปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัล แห่งชาติ (Digitalization for Education and Learning Platform) ๗.๒ ระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษา (Big data for Education) ๗.๓ การพัฒนาความเป็นพลเมืองดิจิทัล (Digital citizenship) ในด้านความฉลาดรู้ดิจิทัล (digital literacy) ความฉลาดรู้ทาง สารสนเทศ (Information literacy) ความฉลาดรู้สื่อ (Media literacy)
แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔		ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ข้อ ๓.๓.๖ จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นอิเล็กทรอนิกส์และสามารถ ใช้ผ่านอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่
นโยบายและแผน ระดับชาติ ว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุม ทั่วประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัล	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล
แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕		
แผนปฏิบัติการดิจิทัล เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล ประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุม ทุกหน่วยงานและสถานศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม	ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ผลิตและพัฒนากำลังคนเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาค ทางสังคม	ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
	<p>ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ แผนย่อยที่ ๑ การพัฒนาบริการประชาชน แผนย่อยที่ ๔ การพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ แผนย่อยที่ ๕ การสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ</p>
	<p>ด้านที่ ๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ประเด็นที่ ๑ บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็ว และตอบโจทย์ชีวิตประชาชน ประเด็นที่ ๒ ระบบข้อมูลภาครัฐมีมาตรฐาน ทันสมัย และเชื่อมโยงกัน ก้าวสู่รัฐบาลดิจิทัล ประเด็นที่ ๓ โครงสร้างภาครัฐกะทัดรัด ปรับตัวได้เร็วและระบบงานมีผลสัมฤทธิ์สูง ประเด็นที่ ๕ ระบบบริหารงานบุคคลดึงดูด สร้าง รักษาคนดีคนเก่ง ประเด็นที่ ๖ จัดซื้อจัดจ้างคล่องตัว โปร่งใส มีกลไกป้องกันทุจริต</p>
	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย ๓.๑.๔ พัฒนาบุคลากรและปฏิรูปการบริหารกำลังคน ๓.๓.๔ - ๓.๓.๗ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ ปรับปรุงรูปแบบการให้บริการ สร้างระบบโครงสร้างพื้นฐานกลางของศูนย์ข้อมูลภาครัฐ ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูล</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียม ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล</p>
	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่ประชาชนด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ผลักดันให้เกิดธรรมาภิบาลข้อมูลภาครัฐ ในทุกกระบวนการทำงานของรัฐ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนากลไกการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ร่วมขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล</p>
<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล</p>

บทที่ ๓

อำนาจหน้าที่และโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. อำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และการอาชีวศึกษา แต่ไม่รวมถึงการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้ เป็นการเฉพาะ กำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาส่งเสริมและประสานงาน การศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และการกีฬา ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้ง การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษา และราชการอื่นตามที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงหรือส่วนราชการที่สังกัดกระทรวง

๒. โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ

๒.๑ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๖ ให้จัดระเบียบราชการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

(๑) ระเบียบบริหารราชการในส่วนกลาง

(๒) ระเบียบบริหารราชการเขตพื้นที่การศึกษา

(๓) ระเบียบบริหารราชการในสถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญา ที่เป็นนิติบุคคลแต่ไม่รวมถึงการจัดการศึกษาที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงอื่นที่มีกฎหมายกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรา ๑๐ การแบ่งส่วนราชการในส่วนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ โดยให้มีหัวหน้าส่วนราชการ ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

(๑) สำนักงานรัฐมนตรี

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวง

(๓) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

(๔) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๕) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนราชการตาม (๒) (๓) (๔) (๕) และ ๖ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นกรม ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒.๒ กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๓ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (๓) สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- (๔) สำนักการลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
- (๕) สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ
- (๖) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
- (๗) สำนักตรวจราชการ และติดตามประเมินผล
- (๘) สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
- (๙) สำนักนิติการ
- (๑๐) สำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน

(ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนเป็น “สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย” ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๑๔ ให้มีสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กศน.”)

- (๑๑) สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

(ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนเป็น “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน” ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๔ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ)

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๓/๑ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มตรวจสอบภายใน เพื่อทำหน้าที่หลักในการตรวจสอบการดำเนินงานภายในสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง และสนับสนุนการปฏิบัติงานของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง

ข้อ ๓/๒ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร เพื่อทำหน้าที่หลักในการพัฒนาการบริหารของสำนักงานปลัดกระทรวงและกระทรวง ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพ และคุ้มค่า รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง

กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓)**พ.ศ. ๒๕๕๖**

ข้อ ๓/๓ ในสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ ให้มีศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต เพื่อทำหน้าที่หลักในการบูรณาการและขับเคลื่อนแผนการป้องกันและปราบปรามทุจริตและการส่งเสริมคุ้มครองจริยธรรมในกระทรวง รับผิดชอบงานขึ้นตรงต่อปลัดกระทรวง

๒.๓ กฎกระทรวง แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) สำนักการคลังและสินทรัพย์
- (๓) สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๔) สำนักทดสอบทางการศึกษา
- (๕) สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
- (๖) สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- (๗) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
- (๘) สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
- (๙) สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
- (๑๐) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

๒.๔ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) สำนักความร่วมมือ
- (๓) สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา
- (๔) สำนักนโยบายและแผนการอาชีวศึกษา
- (๕) สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา
- (๖) สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ
- (๗) สำนักวิจัยและพัฒนาการอาชีวศึกษา

๒.๕ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

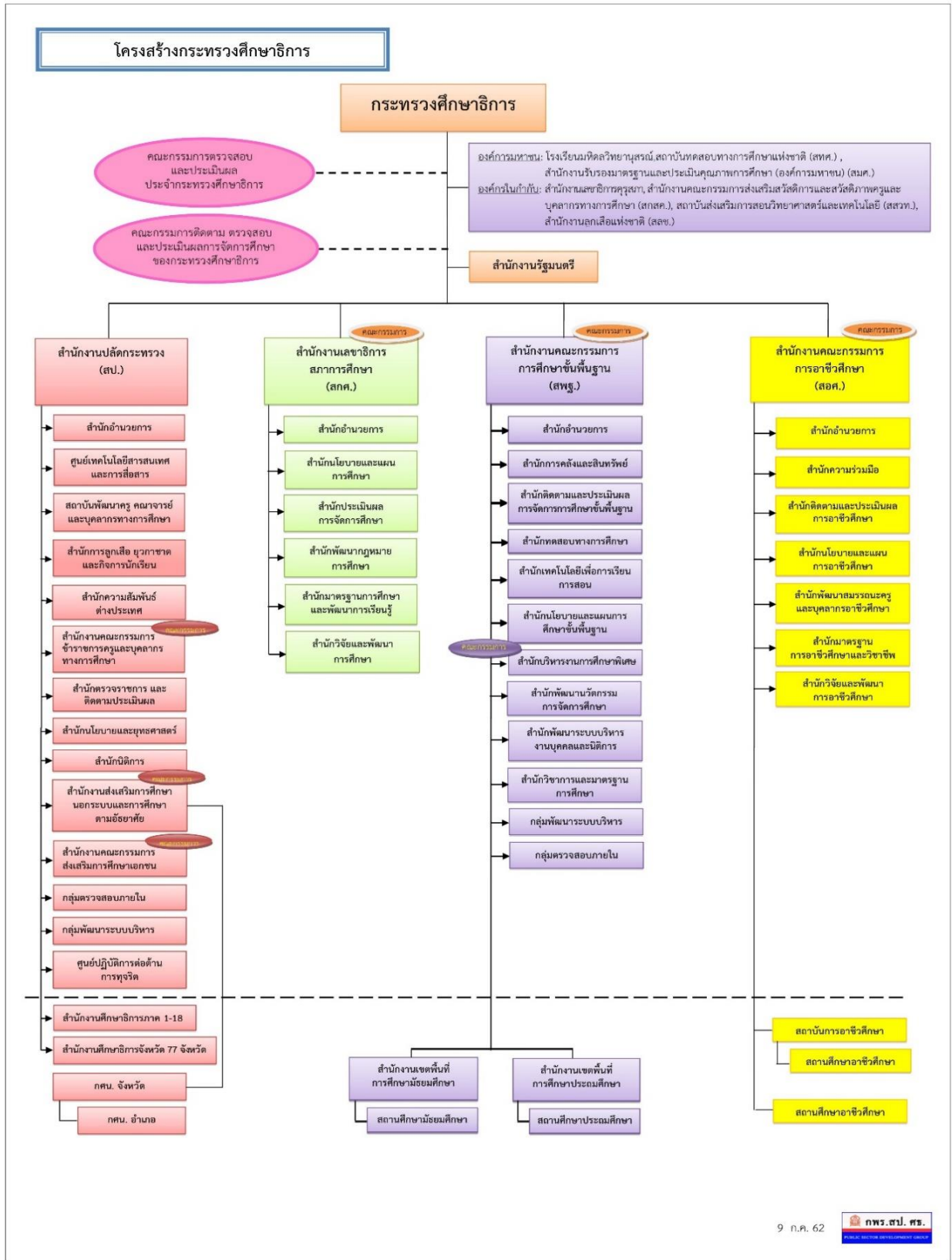
ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักอำนวยการ
- (๒) สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
- (๓) สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
- (๔) สำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
- (๕) สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้
- (๖) สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา

๒.๖ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๒ ให้แบ่งส่วนราชการสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

- (๑) งานบริหารทั่วไป
- (๒) กลุ่มงานประสานการเมือง
- (๓) กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ

ภาพที่ ๕ โครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ
 [ที่มา: กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ]

บทที่ ๔

ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

๑. วิสัยทัศน์

๒. พันธกิจ

๒.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุม ทั่วถึง และรองรับผู้รับบริการให้ทุกคนเข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒.๒ ยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของเทคโนโลยีดิจิทัลในการจัดและให้บริการการศึกษาทุกระดับ เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่ทั่วถึงเท่าเทียม ให้สอดคล้องและรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑

๒.๓ พัฒนาศักยภาพของการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล

๒.๔ ผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีคุณภาพ ให้เป็นผู้มีความรู้ มีทักษะการเรียนรู้ การวิจัย นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อสร้างและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทางการเรียนรู้

๓.๒ เพื่อให้ผู้รับบริการทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพ

๓.๓ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัลในรูปแบบประชารัฐ เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และนำไปใช้กับหน่วยงานการศึกษา ที่สามารถต่อยอดความรู้ให้กับประชาชนและสังคมได้

๓.๔ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานให้ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

๓.๕ เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการศึกษาวิจัยทั้งภายในและต่างประเทศ ให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้ และพัฒนาให้เกิดนวัตกรรม เพื่อสร้างผลผลิตและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๓.๖ เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีศักยภาพ ตามมาตรฐานอาชีพ (Occupation Standard)

๔. เป้าหมายหลัก

๔.๑ ผู้รับบริการทุกกลุ่ม ทุกระดับ สามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ และประสิทธิภาพ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลได้ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทางได้ตลอดเวลา

๔.๒ มีระบบข้อมูลที่สามารถเชื่อมต่อได้อย่างถูกต้องและทันสมัย สามารถใช้ในการบริหารจัดการ การศึกษา เพื่อสนับสนุนภารกิจให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ หน่วยงานและสถานศึกษาทุกแห่งมีความพร้อมใช้เทคโนโลยีดิจิทัล สำหรับสนับสนุนการจัดการ เรียนรู้ การบริการและการวิจัยได้อย่างมีคุณภาพและทันสมัย

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

เพื่อให้แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการบรรลุตามวิสัยทัศน์ และเป้าหมาย จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา ซึ่งภายใต้ ๕ ยุทธศาสตร์หลัก โดยมีรายละเอียดของแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

๕.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน และสถานศึกษา

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย ศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมถึงเทคโนโลยีที่ช่วยสนับสนุนการศึกษา ตลอดจนเครื่องมือดิจิทัล การบริการ การศึกษาทางไกล จะต้องมีความเพียงพอ ครอบคลุมทุกพื้นที่ และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษา ผู้เรียน ครู บุคลากรทางการศึกษาทุกคนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้จากทุกที่ ทุกเวลา อย่างมีคุณภาพ และมั่นคงปลอดภัย

๑) วัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อสร้างและเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ของคนไทย ผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทาง การเรียนรู้

๑.๒) เพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตรองรับการจัดการศึกษาในทุกระดับ ทุกประเภท โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบูรณาการให้ครอบคลุมหน่วยงานทางการศึกษาทุกสังกัด ทั่วประเทศ

๑.๓) เพื่อพัฒนาศูนย์ข้อมูลกลาง (Data Center) รองรับการใช้บริการทุกหน่วยงานในสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด

๒.๑) หน่วยงานและสถานศึกษาทั่วประเทศมีระบบเครือข่ายใช้ในการบริหารและจัดการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพสูง

ตัวชี้วัด

๑) ร้อยละ ๙๕ ของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ภายในปี ๒๕๖๕

๒.๒) มีศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงศึกษาธิการ (Data center) ที่เป็นไปตามมาตรฐาน

ตัวชี้วัด

๑) มีศูนย์ข้อมูลกลางกระทรวงศึกษาธิการ (Data Center) ที่เป็นไปตามมาตรฐาน

๓) แนวทางในการพัฒนา

๓.๑) ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาเครือข่ายเพื่อการศึกษา ให้มีการใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ที่มีประสิทธิภาพสูง ครอบคลุมทุกหน่วยงานและสถานศึกษา ตอบสนองความต้องการในการใช้งาน

๓.๑.๑) ส่งเสริมให้หน่วยงานและสถานศึกษาปลายทาง (Last Miles) โดยจัดหาอินเทอร์เน็ตให้กับหน่วยงานและสถานศึกษา ภายในปี ๒๕๖๕

๓.๑.๒) จัดหาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพให้กับหน่วยงานและสถานศึกษาที่อยู่ห่างไกล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

๓.๑.๓) ปรับปรุงเครือข่ายภายในหน่วยงานและสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีการรักษาความมั่นคงปลอดภัย ที่ทันสมัย ตอบสนองความต้องการใช้งาน

๓.๑.๔) ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายใน (Intranet) และระบบสารสนเทศให้รองรับ IPv6 ให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องการดำเนินการตามแผนการปฏิบัติการเพื่อผลักดัน ส่งเสริม เร่งรัด การเปลี่ยนถ่ายระบบอินเทอร์เน็ตของประเทศไทยไปสู่ IPv6

๓.๑.๕) การบูรณาการสิ่งอำนวยความสะดวกการประมวลผล (Computing Facility) จากองค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดระบบประมวลผลที่มีขีดความสามารถสูง และรองรับการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และลดปัญหาค่าใช้จ่ายด้านการบริหารจัดการศูนย์ข้อมูลขนาดเล็กในแต่ละหน่วยงาน

๓.๒) การรักษาความมั่นคงปลอดภัยเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๒.๑) จัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓.๒.๑.๑) กำหนดให้มีมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) ของระบบเครือข่าย

๓.๒.๑.๒) กำหนดให้มีมาตรการการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) ภายในหน่วยงานและสถานศึกษา (Campus Security)

๓.๒.๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ในการเฝ้าระวัง การเตือนภัย การแก้ปัญหา ให้คำปรึกษา และการประสานงานระหว่างหน่วยงานการศึกษา หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

๕.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

การสร้างสังคมคุณภาพที่ทั่วถึงเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อพัฒนาการศึกษาที่มีคุณภาพและครอบคลุมทั่วถึงประชาชนทุกช่วงวัยและทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาสมรรถภาพหรือบริการทางการศึกษาที่เหมาะสมผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถเข้าถึงและนำไปใช้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้โดยง่ายและสะดวก มีความรู้เท่าทันข้อมูลข่าวสาร และมีทักษะในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการสร้างสังคมดิจิทัลที่มีคุณภาพ (Digital Society) มุ่งหวังที่จะลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างโอกาสทางการศึกษาของประชาชน

๑) วัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อให้ผู้เรียนทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกพื้นที่ และทุกระดับเข้าถึงบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลช่วยเพื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน

๑.๒) เพื่อส่งเสริมในการสร้าง การใช้ประโยชน์ และเผยแพร่สื่อดิจิทัลทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและเป็นประโยชน์กับสังคม

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด

๒.๑) ประชาชนทุกช่วงวัยและทุกกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม เพื่อให้ทุกคนเกิดความตระหนัก มีความรู้ มีความเข้าใจ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

๑) มีแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ในการปรับเปลี่ยนระบบการศึกษา สร้างคุณภาพ ลดความเหลื่อมล้ำ

๒) มีระบบคลังความรู้ที่มีการเชื่อมโยงเข้าสู่ระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform : NDLP)

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) สร้างโอกาสและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับผู้เรียนและประชาชนทุกช่วงวัยด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Society)

๓.๑.๑) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการจัดการเรียนการสอนทางไกล เช่น ระบบ DLIT, DLTV, ETV, IPST Learning Space, NDLP, Content Center, TEPE Online เป็นต้น ในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาสำหรับทุกคน โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มผู้พิการ และกลุ่มผู้ที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ สามารถเรียนได้ทุกที่ผ่านระบบดิจิทัล

๓.๑.๒) ส่งเสริมการใช้และเผยแพร่ทรัพยากรทางการศึกษา รวมถึงสื่อการเรียนรู้แบบเปิด (Open Educational Resources : OER) สื่อการเรียนรู้ผ่านระบบคลาวด์ภาคการศึกษา (Education Cloud) ให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานการศึกษา

๓.๑.๓) พัฒนาและส่งเสริมบริการการเรียนรู้ผ่านระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform) ที่ครอบคลุมหลักสูตรทุกประเภท ทุกระดับ มุ่งบูรณาการ

ในการให้บริการการเรียนรู้ที่พร้อมรองรับและเปิดกว้างสำหรับประชาชนทั่วประเทศทุกกลุ่ม ทุกวัย ทุกอาชีพ และให้ดำเนินการทั้งด้านพหุติและนิตินัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งในการใช้รับรองวุฒิการศึกษา

๓.๑.๔) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ดิจิทัลชุมชน เป็นจุดบริการภาคการศึกษาสู่ชุมชน ผ่านระบบดิจิทัลและเป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๓.๑.๕) ส่งเสริม สนับสนุนการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีโทรทัศน์ และการผลิต รายการเพื่อการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๓.๑.๖) ปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการศึกษา สื่อสาระความรู้ เช่น กฎหมายลิขสิทธิ์ เป็นต้น

๓.๒) พัฒนาศักยภาพของประชาชนในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เกิดประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงความสามารถในการคิดวิเคราะห์และแยกแยะข้อมูลข่าวสารในสังคมดิจิทัลที่เปิดกว้างและเสรี

๓.๒.๑) ส่งเสริม สนับสนุน พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะ/ทักษะ ที่สำคัญจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัย และจิตสาธารณะของผู้เรียน

๓.๒.๒) สร้างระบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนทุกช่วงวัยและทุกกลุ่มเป้าหมาย มีช่องทางในการเรียนรู้ตลอดชีวิตรูปแบบใหม่ โดยผ่านระบบดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการเรียนรู้แห่งชาติ (National Digital Learning Platform)

๓.๒.๓) ถ่ายทอดองค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในลักษณะบูรณาการ การเรียนการสอนร่วมกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา

๓.๒.๔) ส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในโลกดิจิทัล โดยบรรจุเรื่องการรู้เท่าทันสื่อที่เป็นมาตรฐาน ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ดำเนินการวัดระดับการรู้เท่าทันสื่อ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ชัดเจน รณรงค์ ให้เกิดความรู้ด้านการรู้เท่าทันสื่อในวงกว้าง โดยมุ่งเน้นในเรื่องความสามารถในการแยกแยะ วิเคราะห์สื่อ และข้อมูลข่าวสารการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคม และการไม่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สิน ทางปัญญา

๓.๓) สร้างสื่อ คลังสื่อ และแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ประชาชนสามารถ เข้าถึงได้อย่างสะดวกผ่านทั้งระบบโทรคมนาคม ระบบแพร่ภาพกระจายเสียงและสื่อหลอมรวม (Media Convergence)

๓.๓.๑) ผลิตสื่อ และสร้างคลังสื่อสาระออนไลน์ เพื่อการศึกษาเรียนรู้ ที่มีลิขสิทธิ์ถูกต้อง หรือใช้ระบบลิขสิทธิ์แบบเปิด (Creative Common)

๓.๓.๒) ส่งเสริมให้ครูและผู้สนใจมีทักษะด้านการผลิตสื่อออนไลน์ เพื่อให้เกิดการต่อยอด การผลิตสื่อการเรียนรู้ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา

๓.๓.๓) พัฒนาสื่อการเรียนรู้ของภาคการศึกษาตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยและทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้พิการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และสื่อการศึกษา รวมถึงบริการต่าง ๆ สำหรับให้บริการทางการศึกษาได้

๓.๓.๔) พัฒนาค้นหาทรัพยากรการศึกษาแบบเปิด (Open Educational Resources : OER) สำหรับรวบรวมข้อมูล องค์ความรู้ ความสามารถของบุคคล ให้เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และถ่ายทอดองค์ความรู้ นำไปสู่เศรษฐกิจและสังคมแห่งการแบ่งปัน

๓.๓.๕) จัดให้มีมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อเป็นไปตามมาตรฐานของกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๓.๖) ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างทรัพยากรการศึกษา เช่น รวมสื่อการเรียนรู้แบบเปิด (OER) การสร้างบทเรียนดิจิทัล ผลิตและพัฒนาสื่อ ตำรา และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีคุณภาพผ่านการรับรองมาตรฐาน เป็นต้น

๓.๓.๗) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลต่าง ๆ เช่น สารการการเรียนรู้ ความรู้เชิงอาชีพ มรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลและเปิดให้ประชาชนเข้าถึงสืบค้นได้ รวมถึงมีกลไกที่อนุญาตให้ประชาชนหรือธุรกิจสามารถนำข้อมูลไปต่อยอดใช้ประโยชน์ เป็นต้น

๓.๓.๘) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนและภาคประชาชน ผลิตสื่อดิจิทัลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ ที่รองรับความหลากหลายในสังคม ทั้งด้านภาษา วัฒนธรรม สภาพร่างกาย พื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ฐานะทางเศรษฐกิจ การเป็นประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

๓.๓.๙) พัฒนาระบบและการให้บริการคลังข้อมูล เพื่อการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพมาตรฐานครอบคลุมการวัดความรู้ ทักษะ และสมรรถนะของผู้เรียน

๕.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการบริหารจัดการให้ก้าวสู่การเป็นหน่วยงานดิจิทัล

โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลผ่านระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Office) สำหรับใช้บริหารงาน เพื่อบูรณาการและเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติร่วมกัน รวมทั้งกระบวนการทำงานและการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงาน และขั้นตอนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ สร้างบริการของรัฐที่มีธรรมาภิบาล และสามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว

การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐที่ไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลและความมั่นคงของชาติผ่านการจัดเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนอย่างมีมาตรฐาน ให้ความสำคัญกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และข้อมูล รวมไปถึงการสร้างแพลตฟอร์มการให้บริการภาครัฐ เพื่อให้ภาคเอกชนหรือนักพัฒนาสามารถนำข้อมูลและบริการของรัฐไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรมต่อไป

๑) วัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ในรูปแบบประชารัฐ ให้เกิดการถ่ายทอดองค์ความรู้และนำไปใช้กับหน่วยงานการศึกษาที่สามารถต่อยอดความรู้ให้กับประชาชนและสังคมได้

๑.๒) เพื่อให้ผู้รับบริการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการให้บริการทางการศึกษาด้านดิจิทัล โดยไม่มีข้อจำกัดทางกายภาพหรือพื้นที่

๑.๓) เพื่อหลอมรวมการทำงานของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้เสมือนเป็นองค์กรเดียวด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด

๒.๑) บริการดิจิทัลทางการศึกษาตอบสนองการบริการประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว แม่นยำ และเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัด

๑) มีระบบบริหารจัดการสถานศึกษาที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่ระบบดิจิทัล สามารถเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของกระทรวงศึกษาธิการได้ ให้บริการประชาชน ส่งเสริมความโปร่งใส และการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๒) มีระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Office) สำหรับการจัดเก็บและบริหารฐานข้อมูล ที่บูรณาการ ไม่ซ้ำซ้อน สามารถรองรับการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงาน และการให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

๑) มีระบบสำนักงานอัจฉริยะ (Smart Office) ที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานและการบริหารจัดการสำนักงาน สามารถเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานภายในกระทรวงศึกษาธิการ

๒) มีระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ของกระทรวงศึกษาธิการที่สามารถเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานหลักของกระทรวงศึกษาธิการ

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) พัฒนางานบริการดิจิทัลทางการศึกษา (Educational Smart Service) ที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการของผู้ขอรับบริการอย่างมีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

๓.๑.๑) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการจากรูปแบบเดิมไปสู่การบริการดิจิทัล ที่ผู้ขอรับบริการสามารถเลือกใช้บริการผ่านอุปกรณ์สื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความหลากหลาย รวมถึงเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้าร่วมการพัฒนาบริการได้

๓.๑.๒) พัฒนาบริการดิจิทัลทางการศึกษาที่สามารถอำนวยความสะดวกต่อผู้ขอรับบริการตามความเหมาะสมในแต่ละช่วงวัยตลอดช่วงชีวิตอย่างทั่วถึง

๓.๑.๓) พัฒนาและส่งเสริมให้เกิดแพลตฟอร์มบริการพื้นฐาน (Common Platform) ทางการศึกษา และสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาต่อยอดการเชื่อมโยงระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่ออำนวยความสะดวกหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารและการให้บริการทางการศึกษาแบบดิจิทัล

๓.๑.๔) พัฒนาเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นไปตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ และมาตรฐานแอปพลิเคชันภาครัฐสำหรับอุปกรณ์เคลื่อนที่

๓.๒) พัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัลรองรับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การบริหารจัดการ และการบริการการศึกษา

๓.๒.๑) ส่งเสริมการบูรณาการข้อมูลและบริการดิจิทัลเพื่อการบริหารการศึกษา เช่น การกำหนดแบบฟอร์มกลาง (Single Form) สนับสนุนให้ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการสร้างนวัตกรรมในการทำงาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการข้อมูลได้ เป็นต้น

๓.๒.๒) พัฒนาแพลตฟอร์มพื้นฐานทางการศึกษา โดยปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน และการให้บริการที่เป็นบริการพื้นฐานของหน่วยงานในสังกัด เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชนให้มีความสะดวก รวดเร็ว มีความปลอดภัยในการใช้งานและการให้บริการ

๓.๓) พัฒนาและปรับเปลี่ยนโครงสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศภายในหน่วยงานกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล

๓.๓.๑) กำหนดแนวทางการสื่อสารเชื่อมโยงกระบวนการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการ กับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ โดยจัดทำแผนงาน ขั้นตอนบูรณาการข้อมูล ทั้งภายใน ภายนอกหน่วยงานและ ระหว่างองค์กรที่ชัดเจนจนเสมือนเป็นองค์กรหนึ่งเดียวกัน (One Government) ตามกรอบแนวทางที่เป็นมาตรฐาน อาทิ กรอบการเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ TH e-GIF (Thailand Electronic Government Interoperability Framework)

๓.๓.๒) พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ทั้งภายในกระทรวงศึกษาธิการกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เช่น การเชื่อมโยงระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานภาครัฐ แลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อการบริหารและการบริการ ตามกรอบแนวทางที่เป็นมาตรฐาน อาทิ UN/CEFACT Recommendation 33, Establishing a Single Window

๓.๓.๓) ปรับเปลี่ยนกระบวนการและขั้นตอนการทำงานของหน่วยงานภายใน กระทรวงศึกษาธิการเข้าด้วยกัน (Connected Government) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้มีความยั่งยืน (Continuous Process Improvement) ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพและมีธรรมาภิบาล โดยบูรณาการข้อมูลและการทำงานข้ามหน่วยงานจนเสมือนเป็นองค์กรเดียว (One Government)

๓.๓.๔) พัฒนาดิจิทัลแพลตฟอร์มเพื่อการบริหารจัดการภายในกระทรวงศึกษาธิการ (Management Information Platform) รองรับปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจัดการทุกอย่างของกระทรวงศึกษาธิการให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลอย่างเป็นระบบ เช่น ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บข้อมูลบนกระดาษไปเป็นลักษณะแฟ้มข้อมูลดิจิทัล ที่มีโครงสร้างการจัดเก็บและค้นคืนเป็นโครงสร้างข้อมูลรูปแบบเดียวกัน เป็นต้น

๓.๓.๕) พัฒนาฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นต่อการให้บริการทางการศึกษา อาทิ ข้อมูลรายบุคคลทุกช่วงวัยด้านการศึกษา ข้อมูลรายบุคคลด้านบุคลากรทางการศึกษา หลักสูตร และงบประมาณ รวมถึงชุดข้อมูลดิจิทัลต่าง ๆ ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลในมิติของงานและความสัมพันธ์ของทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่รองรับทุกระบบปฏิบัติการ

๓.๓.๖) บูรณาการข้อมูลด้านการศึกษา พัฒนาระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบาย การติดตามผลการดำเนินงาน และการตัดสินใจ (Decision Support)

๓.๓.๗) บูรณาการข้อมูลและการใช้ทรัพยากรดิจิทัลร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ลดความซ้ำซ้อนในการลงทุนและมีธรรมาภิบาล

๓.๓.๘) เพิ่มประสิทธิภาพและเตรียมความพร้อมด้านการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการจัดการความปลอดภัยไซเบอร์ เพื่อรองรับการใช้งานสำหรับข้อมูลทางการศึกษาจำนวนมาก ในระบบข้อมูลขนาดใหญ่ของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลที่ต้องใช้ร่วมกันกับหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ และจัดให้มีมาตรการการรักษาความความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๓.๙) เพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๓.๓.๑๐) จัดทำฐานข้อมูลความต้องการกำลังคน/การผลิตกำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๔) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีข้อมูลเปิด (Open Data) ที่เป็นประโยชน์ และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

๓.๔.๑) มีการกำหนดมาตรฐานกลางที่ใช้ในการบูรณาการการทำงาน การบูรณาการข้อมูล และการเชื่อมโยงข้อมูล เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการและสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาระบบการให้บริการทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้มีความชัดเจน

๓.๔.๒) ส่งเสริมและจัดให้มีการนำ Digital Technology เข้ามาปรับใช้กับทุกส่วนของการบริหารจัดการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ระดับรากฐาน กระบวนการทำงาน จนถึงกระบวนการส่งมอบคุณค่าให้กับผู้รับบริการ โดยใช้มาตรฐานข้อมูลเปิด (Open Data) ที่เป็นประโยชน์ และให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

๕.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ผลิตและพัฒนาากำลังคนเพื่อรองรับระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

การผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญยิ่งในการนำประเทศเข้าสู่สังคมโลกที่ทุกประเทศต่างขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนจากการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดด ส่งผลให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องผลิตและพัฒนาากำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเร่งด่วน โดยต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้ การปรับหลักสูตร และวิธีการประเมินผลที่ตั้งอยู่บนฐานของเทคโนโลยีดิจิทัล ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ทั้งนี้ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนให้มีความรู้ ทักษะ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เป้าหมายหลักเพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาดในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน ทั้งที่ประกอบอาชีพในสาขาเทคโนโลยีดิจิทัลโดยตรงและทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในระดับมาตรฐานสากล

การผลิตและพัฒนาศักยภาพบุคลากรภาครัฐ เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล โดยการพัฒนาและสร้างการมีส่วนร่วม รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ มีความพร้อมในการพัฒนา เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงไปสู่รัฐบาลดิจิทัล โดยเป้าหมายหลักของกระทรวงศึกษาธิการ คือ บุคลากรต้องมีความพร้อมในการพัฒนาคุณภาพงาน มีความเชี่ยวชาญในงานบริการเชิงดิจิทัลมากขึ้น เพื่อเข้าสู่รัฐบาลดิจิทัลในอนาคตต่อไป

๑) วัตถุประสงค์

พัฒนากำลังคนและบุคลากรภาครัฐให้มีความรู้ ความสามารถ มีสมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล อย่างสร้างสรรค์ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด

๒.๑) ผลิตกำลังคนด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน การพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมประเทศ

ตัวชี้วัด

๑) มีศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความรู้มีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)

๒.๒) พัฒนากำลังคนให้มีความรู้ มีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน การประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

๑) มีศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความรู้มีทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy)

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) จัดตั้งศูนย์พัฒนาศักยภาพบุคคลเพื่อความเป็นเลิศ

๓.๑.๑) พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นศูนย์อบรมพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากร ทางการศึกษา (Training Center)

๓.๑.๒) พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นศูนย์การทดสอบ (Testing Center)

๓.๑.๓) พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนให้เป็นศูนย์การตรวจสอบรับรองคุณสมบัติ (Verification)

๓.๒) ผลิตกำลังคนให้มีความรู้ที่ตรงกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ

๓.๒.๑) ส่งเสริมการผลิตกำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและมีความรู้เฉพาะด้าน ทั้งในส่วนผู้เรียน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น ครูผู้สอนด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

๓.๒.๓) พัฒนาหลักสูตรและวิธีการประเมินผลให้สอดคล้องกับการพัฒนากำลังคน ด้วยการนำเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับ

๓.๓) พัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ มีทักษะ และสมรรถนะ ที่จำเป็นด้านเทคโนโลยีดิจิทัล

๓.๓.๑) จัดทำแผนและพัฒนาผู้เรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผู้รับบริการอื่น ให้มีความรู้ ทักษะพื้นฐานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ได้แก่ องค์ความรู้พื้นฐาน วิธีการผลิต และการใช้สื่อสารสนเทศ ความรู้ (Awareness Training) ด้านความมั่นคงปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และความรู้อื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการใช้งานและบทบาทภาระหน้าที่

๓.๓.๒) ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลผ่านสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้หลักสูตรต่าง ๆ ทางออนไลน์ ที่เข้าถึงผู้เรียนจำนวนมาก การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม Distance Learning Television (DLTV), การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ Distance Learning Via Information Technology (DLIT), คลังเนื้อหาอิเล็กทรอนิกส์ OBEC Content Center, ระบบ TEPE Online, สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ Education Television Station (ETV), ศูนย์เรียนรู้ดิจิทัลระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี IPST Learning Space เป็นต้น

๓.๓.๓) การพัฒนาและส่งเสริมผู้รับบริการให้เกิดการศึกษาตามความต้องการตามแนวคิด ประชาธิปไตยและภาคธุรกิจเอกชนที่ต้องการพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลแห่งอนาคต ได้แก่ รูปแบบ วิชาชีพ, ทวิภาคี, สหวิทยาการ, On - The - Job Training, ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ (ศูนย์ดิจิทัลชุมชน กศน.) และโครงการ Startup

๕.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การวิจัย และการสร้างนวัตกรรม

การศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาสังคม และทรัพยากรบุคคลของประเทศ อันจะส่งผลดีต่อการพัฒนาสภาพการแข่งขันในเวทีโลกของประเทศได้อย่างยั่งยืนในทุกด้าน การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ คุณธรรมจริยธรรม และทักษะการปฏิบัติเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ การวิจัย

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดด ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก การปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมให้พร้อมรองรับประเทศไทยยุค ๔.๐ ที่เน้นการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งส่งผลให้การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะ คุณลักษณะ สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑

๑) วัตถุประสงค์

๑.๑) เพื่อพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐาน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

๑.๒) เพื่อสร้างงานวิจัย/นวัตกรรม นำไปต่อยอดในการใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษา

๒) เป้าหมายและตัวชี้วัด

๒.๑) สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพื่อนำไปต่อยอดในการใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษา

ตัวชี้วัด

๑) มีการจัดให้มีการเผยแพร่ สร้างสรรค์ และรวบรวมงานวิจัย/นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๓) แนวทางการพัฒนา

๓.๑) ส่งเสริมงานวิจัย และนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๓.๑.๑) ส่งเสริม สนับสนุน และเผยแพร่ งานวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๓.๑.๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยไปต่อยอดในการใช้ประโยชน์ทางด้านการศึกษา

๓.๒) สนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐ และการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

๖. สรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษา

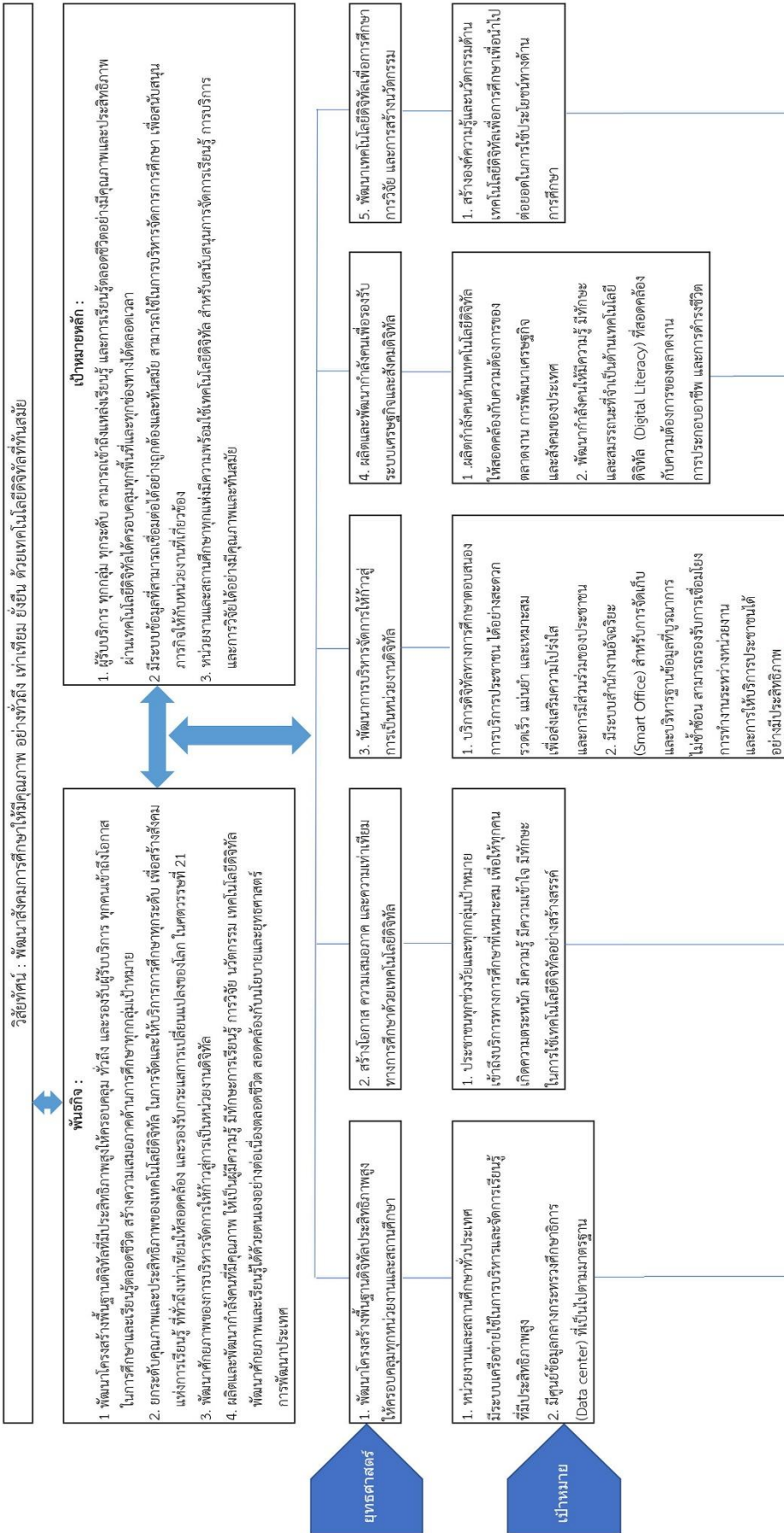
การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพื่อให้คนไทยทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกระดับ เข้าถึงบริการทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทาง มีเนื้อหาวิชาความรู้ที่มีคุณภาพนำไปต่อยอดการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ และสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงวัยและตลอดชีวิต

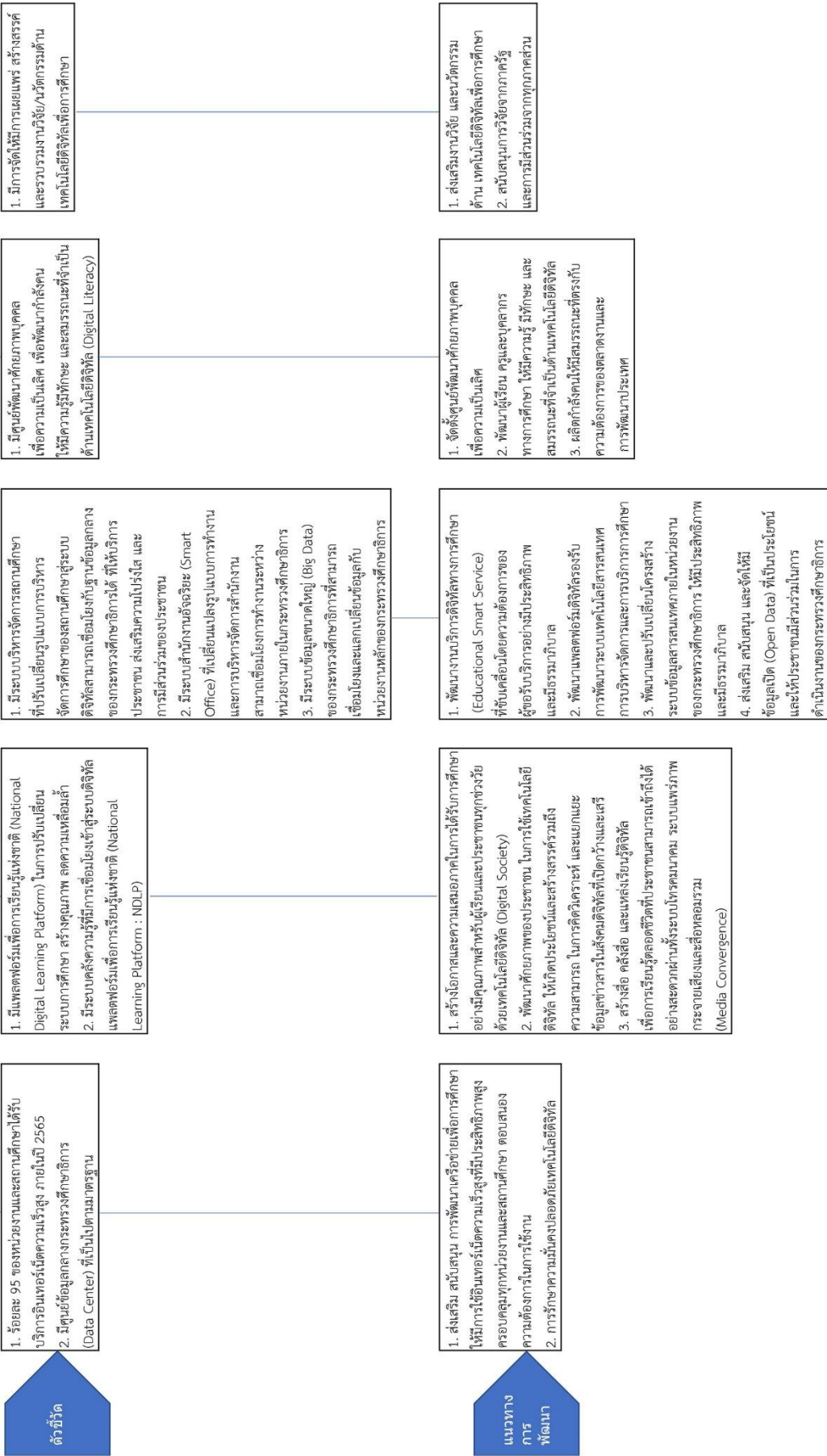
ดังนั้น เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงต้องพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานและสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาในด้านการบริหารจัดการ ทำให้เกิดการปฏิรูป กระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว อำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการ สร้างบริการของรัฐที่มีธรรมาภิบาล และสามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ผ่านระบบ เชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติ การเปิดเผยข้อมูลของภาครัฐต้องไม่กระทบต่อสิทธิส่วนบุคคลและความมั่นคงของชาติ ผ่านการจัดเก็บรวบรวมและแลกเปลี่ยนอย่างมีมาตรฐาน ให้ความสำคัญกับการรักษาข้อมูลและต้องมีความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ที่ทำให้เกิดความมั่นใจว่าข้อมูลมีความปลอดภัยอย่างแท้จริง รวมถึงการสร้างแพลตฟอร์ม ในการให้บริการ เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ หรือนักพัฒนาสามารถนำข้อมูลและบริการของรัฐไปพัฒนาต่อยอดให้เกิดนวัตกรรม การพัฒนาการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาองค์ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และทักษะการปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำรงชีวิตให้เจริญก้าวหน้าอย่างมีระบบและต่อเนื่อง ซึ่งกระบวนการสำคัญกระบวนการหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ ส่งเสริมงานวิจัยและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสร้างผลผลิต และทำให้เกิดมูลค่าเพิ่ม

กระทรวงศึกษาธิการจึงต้องมีแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคน สำหรับรองรับระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล อย่างเร่งด่วน ให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป้าหมายหลัก คือ เพื่อผลิตกำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด

ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตประจำวัน ในทุกสาขาอาชีพ ให้มีความรู้ ความสามารถ และ ความเชี่ยวชาญในระดับมาตรฐานสากล จึงจำเป็นต้องมีกลไกในการขับเคลื่อนแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษา อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านการศึกษาของประเทศไทย ให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารและการจัดการระบบการศึกษาของทุกหน่วยงาน ในกระทรวงศึกษาธิการต่อไป

สาระสำคัญของ แผนปฏิบัติการดิจิทัล กระทรวงศึกษาธิการ 2563 - 2565

บทที่ ๕

กลไกการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ

ในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัตินั้น จะมีผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงภาครัฐ (Government Chief Information Officer เรียกโดยย่อว่า GCIO) ในฐานะผู้นำการปรับเปลี่ยนหน่วยงานสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล ตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ รวมถึงนโยบายและแผนที่ คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ตามความเห็นของคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และคณะกรรมการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัล โดยมีบทบาทในการบูรณาการและนำเทคโนโลยีดิจิทัล ข้อมูล และนวัตกรรม เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์องค์กร นำการพัฒนาการบริการและปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานของรัฐบาล (Business and Operating Model) ให้มีความทันสมัย มีประสิทธิภาพ สอดรับกับบริบททางเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงความต้องการและวิถีชีวิตของประชาชนและผู้รับบริการ จัดระเบียบองค์กร กระบวนการทำงาน ข้อมูล และเทคโนโลยีภาครัฐ ให้มีลักษณะเปิดกว้าง กะทัดรัด มีการบูรณาการ เชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อ มีการแบ่งปัน และใช้ประโยชน์ร่วมกัน รวมทั้งพัฒนาระบบนิเวศและวัฒนธรรมองค์กรดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการพัฒนา ที่ต่อเนื่องและยั่งยืนบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนบุคคล

๑. ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงภาครัฐ (GCIO)

ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงภาครัฐ หรือ GCIO ประกอบด้วย ๔ ระดับ โดยแต่ละระดับ มีบทบาทในการขับเคลื่อนการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล ดังนี้

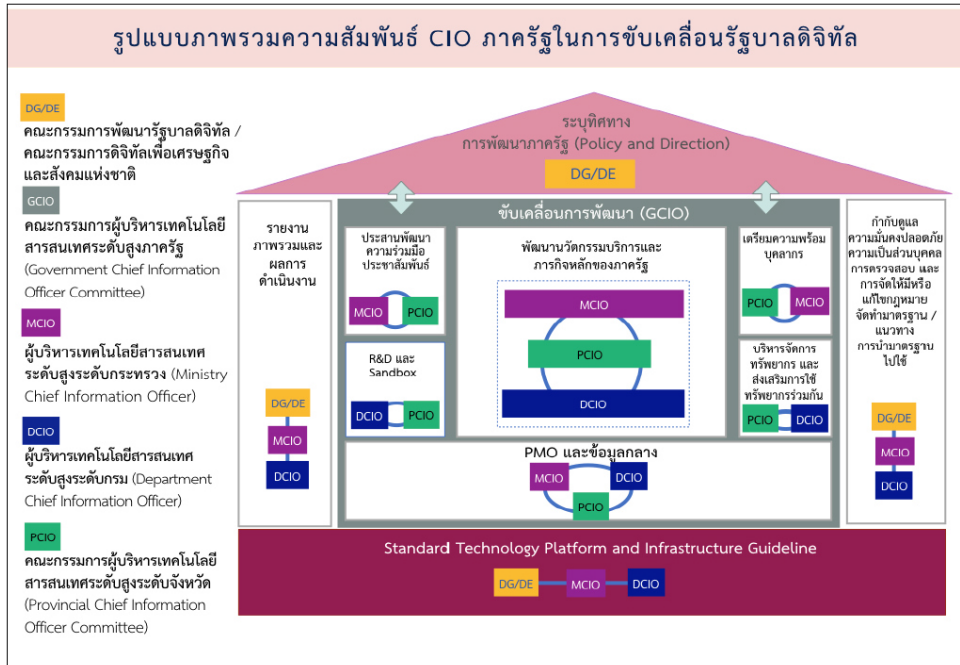
๑.๑ คณะกรรมการผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงภาครัฐ หรือ Government Chief Information Officer Committee เรียกโดยย่อว่า GCIO Committee มีบทบาทเป็น “ผู้สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายและแนวทางการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลไปสู่การปฏิบัติ (Execution)”

๑.๒ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงระดับกระทรวง หรือ Ministry Chief Information Officer เรียกโดยย่อว่า MCIO มีบทบาทเป็น “ผู้ประสานสนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลของกระทรวง”

๑.๓ ผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงระดับกรม หรือ Department Chief Information Officer เรียกโดยย่อว่า DCIO มีบทบาทเป็น “ผู้ขับเคลื่อนการพัฒนา รัฐบาลดิจิทัลระดับกรม”

๑.๔ คณะกรรมการผู้บริหารเทคโนโลยีสารสนเทศระดับสูงระดับจังหวัด หรือ Provincial Chief Information Officer Committee เรียกโดยย่อว่า PCIO มีบทบาทเป็น “ผู้เฝ้าอำนวยการพัฒนาจังหวัดดิจิทัล และเมืองอัจฉริยะ และสร้างบริการสาธารณะระดับจังหวัดที่ขับเคลื่อนโดยความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและผู้รับบริการ”

โดย GCIO แต่ละระดับ ประสานและทำงานร่วมกันอย่างเป็นเครือข่ายเพื่อนำนโยบายด้านดิจิทัลของประเทศมาดำเนินการให้เกิดผลในทางปฏิบัติ (Execution) โดยมีรูปแบบความสัมพันธ์และความเกี่ยวข้องกับคณะกรรมการระดับชาติในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัล รวมทั้งขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบในภาพรวมตามภาพด้านล่าง

ภาพที่ ๖ ความสัมพันธ์ของบุคคลและองค์คณะที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลในภาพรวม [ที่มา: สำนักงาน ก.พ.]

ภาพรวมบทบาท CIO ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศ	DG/DE	GCIO	MCIO	DCIO	PCIO
ขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบ					
1. การจัดทำกลยุทธ์ เป้าหมาย แนวทางสำหรับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของส่วนราชการ จัดทำแผนงานโครงการ งบประมาณ บริหารจัดการโครงการ	A	C	C/I	R	I/R
2. การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน	C	A	I	R	R
3. การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กรภาครัฐ	C	A/R	R	R	I
4. การพัฒนาบริการและการทำงานของภาครัฐให้ทันสมัย	C	A	I	R	I/R
5. การประสาน พัฒนาความร่วมมือในการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	C/R	A/C	R	I	R
6. การศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมบริการและการทำงานภาครัฐ	A	C	C/I	R	R
7. การปรับรอบความคิด สร้างการยอมรับเชิงนโยบาย เตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะด้านดิจิทัล	A	C	R	I	R
8. การบริหารจัดการและนำข้อมูลและข้อมูลขนาดใหญ่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	C	A/C	R	R	I/R
9. การพัฒนาระบบงาน ข้อมูล และโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของหน่วยงาน	A	C	R	R	I
10. การจัดทำมาตรฐาน มาตรการเกี่ยวกับการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	A/R	C	-	-	-
11. การกำกับดูแลดิจิทัลของส่วนราชการให้เป็นตามหลักธรรมาภิบาล กำกับดูแลความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (Cyber Security) และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Privacy)	A	I	R	R	I
12. การบริหารจัดการความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลงรวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	C	A	R	R	I
13. การติดตามรายงานผลการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล	A/R	I	R	R	I

A = Accountable ; R = Responsible ; C = Coach/Consult ; I = Inform

ภาพที่ ๗ บทบาท CIO ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนรัฐบาลดิจิทัลของประเทศ [ที่มา: สำนักงาน ก.พ.]

๒. กลไกการนำแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ

การนำแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญที่สุด เนื่องจากการขับเคลื่อนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ซึ่งการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ ให้พร้อมที่จะดำเนินแผนงานโครงการซึ่งเป็นกลไกหลัก และใช้แผนเป็นตัวกำหนดทิศทางการดำเนินงาน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติ และปัจจัยความสำเร็จไว้ดังต่อไปนี้

๒.๑ การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในแผนปฏิบัติการ โดยการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับแผนดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบและเข้าใจทิศทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ เพื่อให้การขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการให้บรรลุเป้าประสงค์ ตลอดจนจนเป็นการสร้างองค์ความรู้ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้สึกการมีส่วนร่วมและพร้อมรับผิดชอบในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดย

๒.๑.๑ ผู้บริหารทุกระดับต้องให้ความสำคัญ มีความเข้าใจและผลักดันให้มีการดำเนินงานตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๒ สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหน่วยงานได้ทราบเกี่ยวกับแนวคิดและสาระสำคัญของแผน วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ และประเด็นยุทธศาสตร์ เพื่อก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

๒.๑.๓ ส่งเสริมให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ โดยมีการกำกับดูแล การติดตามผล รวมทั้งสามารถประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้

๒.๑.๔ จัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ เช่น บุคลากร งบประมาณให้สอดคล้องกับแผนงาน โครงการ แต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ โดยเน้นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นหลักสำคัญ รวมถึงการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญในการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการต่าง ๆ

๒.๑.๕ มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องผ่านช่องทางหรือกิจกรรมต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การประชุม หนังสือเวียน Internet Website เพื่อกระตุ้นและขับเคลื่อนงานตามยุทธศาสตร์

๒.๒ พัฒนาระบบการจัดทำแผนงาน/โครงการของหน่วยงานในลักษณะบูรณาการ ให้เชื่อมโยงไปในทิศทางเดียวกัน และส่งเสริมให้มีการประสานการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการประสานแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดย

๒.๒.๑ สนับสนุนการจัดทำแผนงาน/โครงการในลักษณะบูรณาการและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละภารกิจและประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๒.๒ สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนปฏิบัติการในระดับต่าง ๆ ให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันในระดับหน่วยงาน

๒.๒.๓ กำหนดขั้นตอนของกระบวนการดำเนินงานตามแผน/โครงการให้ชัดเจน โดยจัดลำดับความสำคัญของแผนงาน/โครงการ

๒.๒.๔ ติดตาม ตรวจสอบผลจากการดำเนินงานตามแผน/โครงการอย่างสม่ำเสมอว่าสามารถตอบสนองต่อประเด็นยุทธศาสตร์หรือไม่ เพียงใด โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๓. พัฒนาระบบและกลไกการติดตามและประเมินผล

พัฒนาระบบและกลไกการติดตามและประเมินผล รวมทั้งกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ ระยะเวลาในการประเมินและแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลมีมาตรฐานเดียวกัน และเป็นเครือข่าย ที่เชื่อมโยงกัน โดยมุ่งเน้นการประเมินผลตามยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนนำมาใช้เป็นข้อมูลในการประสานแผนงาน แผนอัตรากำลัง และแผนงบประมาณอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพโดย

๓.๑ สนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ โดยให้มีการกำหนดตัวชี้วัดที่เน้นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นหลัก

๓.๒ นำผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาปรับปรุงการจัดทำแผนงาน/โครงการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๓.๓ สร้างมาตรการเร่งรัด หากมีแผนงาน/โครงการที่ดำเนินการช้ากว่ากำหนด และตรวจสอบคุณภาพและการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ

๓.๔ พัฒนาคณะความรู้และเสริมสร้างความเข้าใจเรื่องการติดตามและประเมินผล รวมทั้ง การกำหนดตัวชี้วัดบุคลากรทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างทักษะในการติดตาม ประเมินผล และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกัน

๓.๕ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามประเด็นยุทธศาสตร์อย่างต่อเนื่อง และเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยเฉพาะการพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำแผนงาน/โครงการและการติดตามประเมินผลให้มีความแม่นยำและเป็นปัจจุบัน ตรงกับความต้องการ และทันต่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเชื่อมโยงกับการตัดสินใจของผู้บริหาร

๓.๖ กำหนดให้มีการติดตามความก้าวหน้าตามประเด็นยุทธศาสตร์เป็นรายเดือน หรือรายไตรมาส พร้อมทั้งให้แต่ละหน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบโครงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจของผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน

๓.๗ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการให้ผู้บริหาร บุคลากรสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบอย่างต่อเนื่อง

๔. แนวทางการดำเนินโครงการและการติดตามประเมินผล

แนวทางการดำเนินโครงการในการพัฒนาถือเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินโครงการ เมื่อได้รับทราบถึงปัญหาที่แท้จริง (Pain Point) ของกลุ่มเป้าหมายแล้ว ซึ่งอาจมีมากจนไม่สามารถคิดวิธีแก้ปัญหาได้ ไม่ทราบว่า จะแก้ไขปัญหาค่าก่อนหลัง และอาจทำให้คิดออกแบบบนความต้องการของตนเอง จนลืมความต้องการของผู้ใช้งานเป็นหลัก Design Thinking จึงเป็นกระบวนการคิดที่ใช้การทำความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ อย่างลึกซึ้ง โดยเอาผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง และนำเอาความคิดสร้างสรรค์และมุมมองจากหลากหลายสายงานมาสร้างแนวคิด แนวทางการแก้ไข และนำเอาแนวทางต่าง ๆ นั้น มาทดสอบและพัฒนา เพื่อให้ได้แนวทางหรือนวัตกรรม ที่ตอบโจทย์ผู้ใช้และสถานการณ์นั้น ๆ ซึ่งประกอบไปด้วย

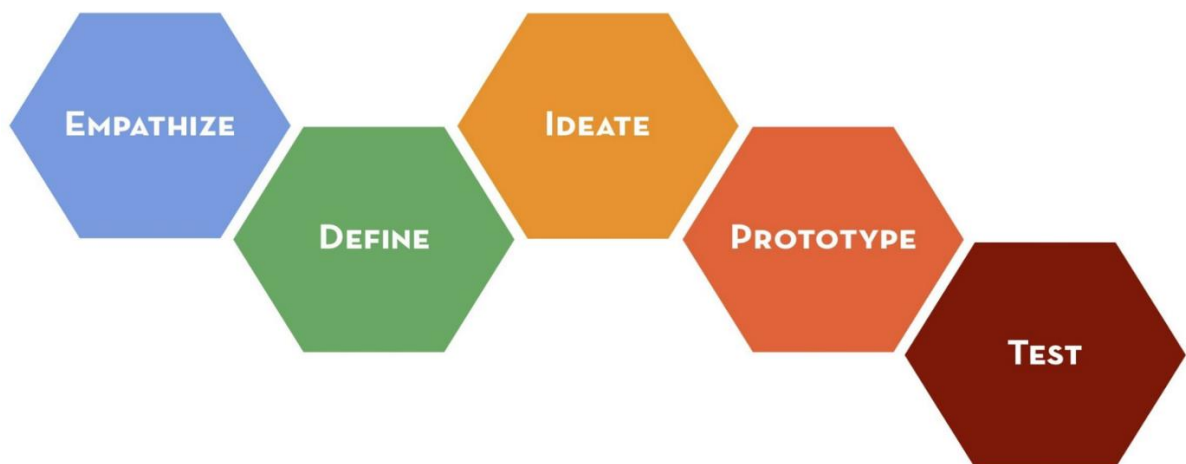
Empathize เป็นการทำความเข้าใจต่อกลุ่มเป้าหมายให้มากที่สุด โดยการเอาใจเขามาใส่ใจเรา ซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างมาก เมื่อจะสร้างสรรค์หรือแก้ไขสิ่งใดก็ตามจะต้องเข้าใจถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างถ่องแท้เสียก่อน เพราะนั่นจะเป็นก้าวแรกที่น่าไปสู่การพัฒนาความสำเร็จ

Define การสังเคราะห์ข้อมูล การตั้งคำถามปลายเปิดที่ผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ไม่จำกัดกรอบของการแก้ปัญหา ซึ่งภายหลังจากที่เราเรียนรู้และทำความเข้าใจต่อกลุ่มบุคคลเป้าหมายแล้ว ก็ต้องวิเคราะห์ปัญหา กำหนดให้ชัดเจนว่าจริง ๆ แล้วปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร เลือกและสรุปแนวทางการเป็นไปได้

Ideate การระดมความคิดใหม่ ๆ อย่างไม่มีขีดจำกัด หรือการสร้างความคิดต่าง ๆ ให้เกิดขึ้น โดยเน้นการหาแนวคิดและแนวทางในการแก้ไขปัญหาให้มากที่สุด หลากหลายที่สุด โดยความคิดและแนวทางต่าง ๆ ที่คิดขึ้นมานั้นก็เพื่อตอบโจทย์ปัญหาที่เกิดขึ้นในขั้น Define

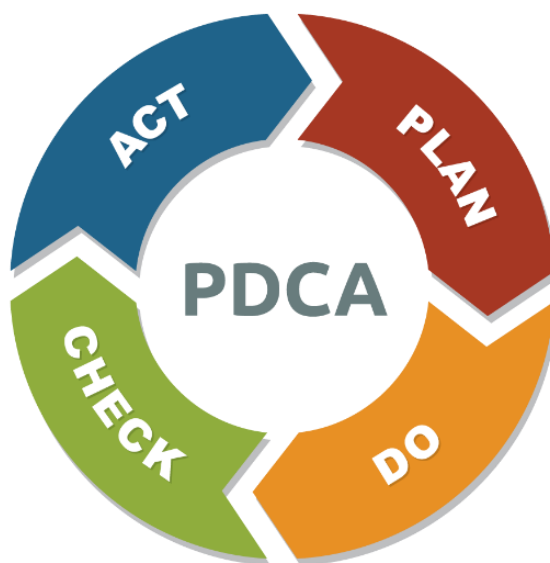
Prototype การสร้างแบบจำลอง หรือการสร้างต้นแบบขึ้นมา เพื่อให้ผู้ใช้สามารถทดสอบ และตอบคำถามหรือกระตุ้นให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์ เพื่อที่เราจะได้เข้าใจสิ่งที่เราอยากรู้มากยิ่งขึ้น และยังสร้างเร็วเท่าไรก็ได้ลองหาข้อผิดพลาด และเรียนรู้เกี่ยวกับไอเดียของเราได้เร็วเท่านั้น

Test หรือการทดสอบ โดยเรานำแบบจำลองที่สร้างขึ้นมาทดสอบกับผู้ใช้หรือกลุ่มเป้าหมาย เพื่อสังเกตประสิทธิภาพการใช้งาน โดยนำผลตอบรับ ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจนคำแนะนำมาใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงต่อไป

ภาพที่ ๘ กระบวนการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking)

อีกทั้งการติดตามและประเมินผลเป็นกลไกที่สำคัญที่จะทำให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ และนำไปสู่การทบทวน ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ จนส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด ทั้งนี้ อาศัยหลักการ PDCA กล่าวคือ มีการกำหนด ยุทธศาสตร์หรือแผนงาน/โครงการ (Plan) แล้วนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (Do) ผ่านกระบวนการถ่ายทอด การแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ มีการติดตามผลการดำเนินงานว่าเป็นไปตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้หรือไม่ (Check) และหากพบว่าการดำเนินงานไม่เป็นไปตามที่กำหนด จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผน (Action) ปรากฏตามภาพต่อไปนี้

ภาพที่ ๙ วงจรบริหาร ๔ ขั้นตอน (PDCA)

โดยมีกลไกสำคัญที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล ประกอบด้วย ๓ แนวทาง คือ

- ๑) การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ หรือกิจกรรมสำคัญ ในรูปแบบของการรายงานผลการปฏิบัติงานประจำเดือน รายไตรมาส และรายป เสนอต่อผู้บริหารทราบ
- ๒) การติดตามผลสัมฤทธิ์ตามตัวชี้วัดของหน่วยงานดำเนินงาน (Outcome) โดยใช้กลไกของระบบการตรวจราชการ เพื่อให้ทราบถึงผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เพื่อสรุปเสนอไปยังผู้บริหารสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการทบทวน ปรับปรุงแผนการดำเนินงาน
- ๓) การติดตามประเมินผลในภาพรวมของแผนงาน/โครงการที่ได้ดำเนินการทั้งหมดเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการดำเนินงานตามแผน

๕. ปัจจัยความสำเร็จในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา

๕.๑ การขับเคลื่อนจากผู้บริหาร

จากการศึกษาของ MIT Center for Digital Business พบว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จในการปรับเปลี่ยนองค์กรด้วยดิจิทัล (Digital Transformation) จากด้านล่างผลักดันสู่ระดับนโยบาย (Bottom Up) ทุกองค์กรที่ประสบความสำเร็จจะมาจากการขับเคลื่อนของผู้บริหารระดับสูงผ่านการดำเนินการแบบ Top Down ทั้งสิ้น ผู้บริหารสามารถขับเคลื่อนได้ด้วยการทำให้ทุกภาคส่วนเห็นภาพที่ชัดเจนของวิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการปรับเปลี่ยน และกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรในระดับใดก็ตาม และสุดท้ายผู้บริหารระดับสูงจะต้องมีการติดตามการดำเนินการปรับเปลี่ยนอย่างใกล้ชิดผ่านกลไกที่นำเสนอในแผนฉบับนี้ พร้อมสนับสนุนและให้คำแนะนำในกรณีที่มีอุปสรรคระหว่างการปรับเปลี่ยน

๕.๒ ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก

สร้างความร่วมมือของทุกหน่วยงานภายในกระทรวง เพื่อการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ สู่การปฏิบัติ เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายแนวทางสนับสนุน กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

๕.๓ การเสริมสร้างความเข้าใจในแผนปฏิบัติการดิจิทัล

๕.๓.๑ สร้างความตระหนักรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญ และพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องกับบุคลากรของกระทรวง เพื่อความร่วมมือในการดำเนินการผลักดัน ขับเคลื่อน ติดตามประเมินผลอย่างรอบด้าน

๕.๓.๒ ส่งเสริม ผลักดัน ส่งเสริมให้ทุกหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งผลักดันระบบงบประมาณ และการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวทางของแผนงานและโครงการ ในแต่ละยุทธศาสตร์ โดยเน้นผลลัพธ์ของการดำเนินงานเป็นหลัก

๕.๓.๓ สร้างบรรยากาศการพัฒนา มาตรการในการประชาสัมพันธ์ และสร้างบรรยากาศการพัฒนาดิจิทัลของกระทรวงศึกษาธิการอย่างต่อเนื่องผ่านสื่อภายในองค์กร ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นปลุกเร้า และขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565

MOE's DIGITALTRANSFORMATION

ACTION PLAN [2020 - 2022]

กระทรวงศึกษาธิการ

Ministry of Education

www.moe.go.th

319 วังจันทรถกษม ถนนราชดำเนินนอก

เขตดุสิต กทม. 10300

ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

โทรศัพท์ 0 2282 8283

โทรสาร 0 2281 8218

เว็บไซต์ www.bict.moe.go.th

shorturl.at/mELP1

Scan me